

ГАЗЕТА

КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

COGNOSCERE. DOCERE. ERUDIRE.

Видається з 1 січня 1817 року

Випуск 1–2 від 29 січня 2024 року

219

*3 днем народження,
Журазінський!*

Колонка ректора

КЛАСИЧНИЙ КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТА УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ: 219 РОКІВ ТРАДИЦІЙ ТА ПОСТУПУ

«Національна гордість – корінь і основа всього», – вважав почесний доктор Каразінського університету Юрій Шевельов.

Університет – це не лише освіта і наука. Це й виховання національно свідомої особистості. А щоб навчити молодь, ми самі маємо бути взірцем. Нині ми відзначаємо 219 років від дня відкриття класичного Каразінського університету. На честь цієї річниці в нинішніх умовах особливо варто згадати про вагомий роль закладу вищої освіти в розвитку української національної ідеї.

Наприкінці XIX – на початку XX століття Каразінський університет стає осередком українського національного відродження. Знаковою в цьому контексті була діяльність Харківської школи романтиків 1830–1840-х років, яка складалася зі студентів та професорів університету. Вагомою була й активність Української студентської громади, у середовищі якої набуло розповсюдження гасло «Слава Україні».

У 1906 році саме в Харківському університеті лунає перша лекція українською мовою. Її наважився прочитати професор Микола Сумцов. На той час цей крок був достатньо сміливим, адже університети, викладачі та студентство знаходилися під пильним агентурним наглядом. Цього ж року вчена рада Харківського університету робить ще один важливий крок, який демонструє її національно свідому позицію. Вона надає звання почесного доктора двом визначним діячам національного руху – Івану Франку та Михайлу Грушевському.

У липні 1917 року Рада Харківського університету затвердила та надіслала Тимчасовому уряду записку з українського питання. У ній члени Ради виступали «за надання права вільного вживання української мови в усіх місцевих закладах, а рівно за вільний розвиток чисто національної української культури». Цей крок також був сміливим та знако-

вим для того часу.

На сучасному етапі Каразінський активно продовжує всебічну активність, спрямовану на виховання національно свідомого громадянина та збереження історичної пам'яті. Наразі на полі бою воюють десятки каразінців: викладачів, співробітників, студентів та випускників. Понад 40 каразінців віддали своє життя за свободу та незалежність України. 19 з них загинули минулого року. І наш обов'язок – всебічно дослідити їхнє життя та увічнити їхні подвиги.

З 2022 року створено віртуальний меморіал на пошану каразінців, які загинули на фронті. Працівники Центральної наукової бібліотеки та музею історії університету послідовно досліджують біографії захисників і захисниць нашої держави.

Ініційовано проєкт «Каразінці на лінії вогню»: серія інтерв'ю з каразінцями, які воюють на фронті, захищаючи нашу свободу. Також організовано збори донатів на підтримку бригад, де служать каразінці. У грудні 2023 року за ініціативи Студентської ради університету відбувся Різдвяний благодійний вечір, метою якого став збір коштів для ЗСУ.

На базі університету відкрито Центр ветеранського розвитку. Основною метою центру є індивідуальний професійний розвиток ветеранів війни та членів їхніх родин. Ми прагнемо відкрити для наших воїнів нові обрії професійного та особистісного поступу, надихнути їх на нові звершення та віддати шану їхнім незліченним подвигам.

У серпні 2023 року ініційовано та реалізовано проєкт Тиждень Незалежності, у межах якого відбувалися офлайн-лекції, присвячені видатним особам, які зробили вагомий внесок в історію України, зокрема на теренах Харківщини. У січні 2024 року відбувся Тиждень єднання, присвячений Дню Соборності України.

Починається 220-й рік історії Каразінського університету. Нам є чим пишатися, про що пам'ятати. І є над чим працювати, куди прямувати. Заради майбутнього та досягнення нашої спільної мети!

Зі святом, друзі! З днем народження Каразінського університету!

*Професор Тетяна КАГАНОВСЬКА,
ректор університету.*

Каразінському – 219!

З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ, УНІВЕРСИТЕТЕ!

НЕЗГАСНИМ СОНЦЕМ СЯЙ ДОВІЧ!

*На славу рідної землі
В тобі наснага творчій спразі
Мов у кастильськiм джерелі.
Виходиш знов і знов на старті
І нескінченний твій політ.
Ти вічно юна, альма-матер,
Єднаєш цвіт і першоцвіт.
Хай осявають зорі повні
Твій шлях у далеч без узбіч.
А ти у Космосі духовнім
Незгасним сонцем сяй довіч!*

Професор Володимир КАЛАШНИК.

Нам сьогодні, 29 січня, – 219! Змінюватимуться покоління. Змінюватимуться роки й століття, а в тебе, Каразінський, завжди вічність попереду. Вічність, коли ти продовжуватимеш навчати, просвітлювати, зачаровувати людей своєю величчю та красою, залишатися прикладом для наслідування і стимулом, щоб рухатися ВПЕРЕД. Коли ти продовжуватимеш робити людей щасливими, вільними від сумнівів і упереджень! Нехай твоя вічність буде наповнена успіхами та перемогами твоїх вихованців, педагогів, учених і студентів. А вони в тебе – завжди найкращі!

**З днем народження, улюблений
УНІВЕРСИТЕТЕ!
Єдиний КАРАЗІНСЬКИЙ!**

У річницю Стратегії розвитку університету

Я. УНІВЕРСИТЕТ. УКРАЇНА. КОНСОЛІДАЦІЯ ЗАДЛЯ ПЕРЕМОГИ

Яким би страшним та приголомшливим не було наше сьогодні, мир через нашу перемогу над агресивною росією – наше найближче завтра. Тож ми маємо бути готовими відновлювати Україну, понівечену брудними чоботами ворога, на шляху до ЄС, родини вільних народів Європи. Саме до нашої перемоги ми йшли увесь 2023 опалений війною рік, рік 219-річчя нашого університету. Попри всі труднощі Каразінський університет вистояв. У новий 220-й рік свого життя Каразінський університет вступає з новими пріоритетами та акцентами, зберігаючи наш потужний кадровий потенціал, завдяки якому ми досягаємо й надалі досягатимемо найвищих результатів. У викладацькій і науковій діяльності університету беруть участь 6 академіків та членів-кореспондентів НАН України та 1 член Каліфорнійської академії наук, 296 докторів наук, професорів, 945 кандидатів наук, доцентів. Чисельність штатних науково-педагогічних працівників за минулий рік склала 3112 осіб, 297 працюють за сумісництвом. За 2023 рік кількість наукових праць, підготовлених науковцями університету, суттєво зросла відповідно на 583 та 281 і досягла загальної кілько-

сті 13496 статей у Scopus та 13898 статей у Web of Science. Організовано 24 виставки, проведено 119 конференцій, з них 49 – міжнародних.

Завдяки сміливим та нестандартним рішенням ректорки, професорки Тетяни КАГАНОВСЬКОЇ в університеті зародилися та були реалізовані десятки важливих ініціатив, наукових, освітніх, програм та проєктів, культурно-освітніх заходів, а свою активність продемонстрували сотні студентів, викладачів та працівників.

«Кожен з нас робив те, що міг, аби перемогти агресора. Але перед каразінцями, які зараз несуть службу в лавах ЗСУ, ми відчуваємо особливу моральну відповідальність. Наразі на полі бою воюють десятки викладачів, працівників, студентів та випускників. Понад 40 каразінців віддали своє життя за свободу та незалежність України, 19 з них загинули минулого року. Укліно дякую тим, завдяки кому ми маємо змогу працювати в рідному Харкові, розвивати освіту і науку, думати про майбутнє наших дітей – нашим захисникам і захисницям, нащадкам козаць-

кої слави! Нині хочу подякувати всім каразінцям, хто активно, наполегливо та натхненно працював над збереженням найкращих позицій університету, усім факультетам, керівному апарату, усім центрам та відділам, центральній науковій бібліотеці, всім господарським підрозділам університету та студмістечка, Інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання, відділу аспірантури, докторантури та супроводу PhD-програм, навчально-науковому інституту міжнародної освіти, університетським музеям, видавництву, установам за своєчасне виконання важливих завдань! Дякую ЄрміловЦентру, що став для нас прихистком та місцем натхнення! Дякую нашим випускникам і найкращим студентам, які підтримують нас та заради яких ми працюємо!» – зазначила пані ректорка Тетяна Євгенівна у звітній доповіді на конференції трудового колективу університету, що відбулася 22 січня, у День Соборності України. Знаково та символічно, адже за кожною цифрою, діаграмою, таблицею – щоденна праця кожного члена каразінської родини, консолідованої заради перемоги.

У річниці Стратегії розвитку університету

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА: ПІДСУМКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Професор Олександр ГОЛОВКО,
проректор з науково-педагогічної роботи:

– Пріоритетним напрямом діяльності Каразінського університету у 2023 році було забезпечення якості провадження освітньої діяльності та якості вищої освіти, зокрема удосконалення системи управління якістю, розвиток освітньої інфраструктури та системи віртуального навчання тощо. Протягом року розроблено 11 нових внутрішніх стандартів, зокрема Політика сталого інституційного інвестування; Гендерна стратегія (2023–2033); Стратегія екологічної стійкості до 2030 року; Порядок визначення компетентностей, передбачених сертифікатними освітніми програмами Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, здобутих у межах неформальної та/або інформальної освіти; Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти тощо. Внутрішній аудит пройшли 29 підрозділів університету, серед яких 24 освітні підрозділи (факультети/ННІ), міжнародний центр мовної підготовки та сертифікації, відділ постачання, відділ кадрів, господарча служба, відділ методичної та акредитаційної роботи. За результатами зовнішньої перевірки освітньої та наукової діяльності, проведеної системою менеджменту якості Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна визнана такою, що відповідає міжнародному стандарту ISO 9001:2015 «Системи управління якістю. Вимоги», сертифікат №3800230, термін дії – червень 2026 року.

Протягом року акредитовано 117 освітніх програм першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти:

- Національним агентством із забезпе-

чення якості вищої освіти – 32 освітні програми;

- Міністерством освіти і науки України «акредитовані у межах спеціальності» – 85 освітніх програм.

Відновлено проведення рейтингу діяльності науково-педагогічних працівників та роботи кафедр. За результатами діяльності у 2022/2023 навчальному році лідерами серед кафедр природничо-математичного профілю були кафедри:

- фізики низьких температур та теоретичної фізики імені академіка І. М. Ліфшиця (фізичний факультет);

- екологічного моніторингу і заповідної справи (ННІ екології);

- матеріалів реакторобудування та фізичних технологій, фізики ядра та високих енергій імені О. І. Ахієзера, прикладної фізики та фізики плазми (ННІ «Фізико-технічний факультет»);

- органічної, прикладної, неорганічної хімії (хімічний факультет), фізики надвисоких частот (факультет радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем). Серед кафедр гуманітарного та соціально-економічного профілю перші 4 позиції утримують кафедри соціологічного факультету: політичної соціології; медіакомунікацій; соціології управління та соціальної роботи; соціології.

У 2023 році університет забезпечував підготовку здобувачів вищої освіти за 232 освітніми програмами. Незважаючи на воєнний стан, цього року, з

У річниці Стратегії розвитку університету

березня по травень, всі наявні освітні програми пройшли щорічний перегляд, були оновлені, затверджені Вченою радою та розміщені на офіційному сайті. Започатковано 11 освітніх програм: першого (бакалаврського) рівня – 4 програми; другого (магістерського) рівня – 6 програм; третього освітньо-наукового рівня – 1 програма. Збільшено кількість освітніх програм з двома мовами викладання (українська/англійська). На сьогодні таких програм 24.

У жовтні 2023 року університет про-

йшов процедуру ліцензування та отримав дозвіл на провадження освітньої діяльності за магістерською програмою зі спеціальності 221 «Стоматологія».

Робота науково-методичної ради університету була спрямована на розвиток університету та забезпечення якісної підготовки фахівців для різних галузей економіки. Протягом року схвалення науково-методичної ради до використання в освітньому процесі отримали 62 дистанційних курсів, до друку

– 98 методичних видань, до розміщення в Інтернет-мережі – 24 методичних видання.

Перспективні напрями діяльності Каразінського університету у 2024 році: ліцензування освітньої діяльності у галузі знань 22 «Охорона здоров'я зі спеціальностей» 225 «Медична психологія» та 227 «Терапія та реабілітація»; збільшення кількості англійських освітніх програм; започаткування міждисциплінарних освітніх програм.

ЗА РОЗКЛАДОМ – НАУКА

Доцент Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ, проректор з науково-педагогічної роботи:

– Виконання науково-дослідних робіт коштом вітчизняних і закордонних замовників є одним із найважливіших напрямів роботи, якому значну увагу

приділяють як керівництво університету, так і самі науковці. Переважна частина обсягів цих коштів припадає на фінансування госпдоговірних робіт та робіт, що проводять за міжнародними грантами та програмами. Важливим напрямом НДР, що виконують в університеті, є роботи зі збереження об'єк-

тів національного надбання України. На 5 наукових об'єктів, що становлять національне надбання (Гербарій, Когерентно-оптичний процесор зображень Науково-дослідного інституту астрономії, Комплекс для дистанційного зондування навколоземного космічного простору Радіофізичної обсерваторії, Фонд книжкових пам'яток центральної наукової бібліотеки, Колекція ліній дрозодфіл кафедри генетики та цитології), на 2023 рік Міністерство освіти і науки України виділило відповідні бюджетні кошти. Щорічно в межах міжнародного співробітництва виконуємо низку проектів STCU, Горизонт-2020, NATO, MAGATE, CRDF, а також за угодами з міжнародними науковими центрами. Каразінський університет у партнерстві з Інститутом фізики мікроструктур наукового товариства Макса Планка в Галле (Німеччина) бере участь у конкурсі Міністерства освіти та науки Німеччини (BMBF) на здобуття гранту для створення в Харкові наукової лабораторії найвищих світових стандартів (Core of Excellence-CoE) – PLASMA-SPIN-ENERGY. Заплановано втілення передових плазмових технологій, розроблених фахівцями Каразінського університету, у новітніх нанорозмірних пристроях спінтроніки, які розробляють німецькі колеги. Протягом 2023 року проведено 51 науково-дослідну роботу за держбюджетною тематикою. Цьогоріч ми вже отримали фінансування низки нових наукових тем.

У річниці Стратегії розвитку університету

ПРІОРИТЕТНА ЦІЛЬ – ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

Професор Борис САМОРОДОВ, про-реktor з науково-педагогічної роботи:

– Уже третій рік поспіль Каразінський університет як асоційований партнер, єдиний серед українських ЗВО, реалізує партнерські ініціативи в межах Альянсу Європейських університетів «Аврора» програми Еразмус+ за напрямом KA2 «Альянси для розвитку інновацій». У жовтні 2023 року делегація університету взяла участь в осінньому бієнале Альянсу Аврора, де було підтверджено плани розвитку освітньої програми «Peace Education» у Каразінському університеті спільно з Університетом Палацького (Чехія), Інсбрукським університетом (Австрія) та Вільним Університетом Амстердама (Нідерланди) та розробки відповідних магістерських програм з подальшим відкриттям тематичного хабу (Peace Hub) на базі Каразінського університету. Каразінський університет взяв активну участь у проєкті Альянсу 4EU+, який реалізують протягом 2023 року, має на меті підтримку академічної співпраці

між партнерами 4EU+ та українськими університетами. У межах проєкту NAWA «Солідарність з Україною», метою якого є підтримка студентів та докторантів вітчизняних закладів вищої освіти, які змушені були шукати притулку в Польщі через війну, каразінці протягом 2023 року мали змогу проходити навчання та відвідувати літні й зимові школи в партнерських університетах: Університет Адама Міцкевича (м. Познань), Варшавський університет (м. Варшава), Познанський економічний університет (м. Познань), Поморська Академія в Слупську (м. Слупськ), Гданський університет (м. Гданськ), Лодзький університет (м. Лодзь), Опольський університет (м. Ополе), Університет Марії Кюрі-Скłodовської (м. Люблін). У співпраці з альянсом ECIU та ініціативи ECIU4Ukraine, сутність якого полягає в допомозі закладам вищої освіти в Україні втілювати освітній процес саме онлайн, проходили заходи з диджиталізації, сталого розвитку та урбаністики, у яких взяли участь працівники Каразінського університету. Університет також отримав гуманітарну

допомогу, націлену саме на повний або частковий перехід на онлайн-навчання. Минулого року підписано дві нові угоди про програму подвійного диплома (з Балтійською міжнародною Академією м. Рига (Латвія) та з Вищою школою менеджменту й адміністрації в м. Ополе (Польща)). Реалізовано управління електронним документообігом в університеті через запровадження безпаперової форми адміністрування організації освітнього процесу та звітування працівників. У 2023 році удосконалювалася робота в уже запроваджених модулях системи управління освітнім процесом «Деканат». Підвищено рейтингові показники. У травні 2023 року університет став єдиним українським ЗВО, який увійшов до рейтингу британської агенції THE з найбільшої кількості іноземних студентів та посів за цим показником 194-те місце в глобальному масштабі. У рейтингу Web of Universities, опублікованому в липні 2023 року, університет піднявся з 11-ї позиції (на січень 2023 року) та посів 9-те місце серед українських ЗВО. У рейтингу QS World University Rankings 2024 університет посів 691–700 позицію в глобальному масштабі та 2-ге місце серед українських ЗВО. За результатами міжнародного академічного рейтингу QS World University Rankings by Subject 2023, університет увійшов до двох предметних рейтингів: «Комп'ютерна наука та інформаційні системи» та «Фізика і астрономія». За напрямом «Комп'ютерна наука та інформаційні системи» університет посідає позицію 451–500, а за напрямом «Фізика і астрономія» – позицію 501–500. У рейтингу THE World University Rankings 2024 університет зберіг позицію 1201–1500 у глобальному масштабі. Каразінський університет на 2-му місці в Україні в рейтингу науково-метричної бази Scopus, яка є ефективним інструментом відстеження та аналізу цитованості статей, що публікують у наукових виданнях. Традиційно високими залишаються показники Каразінського в національних рейтингах.

У річниці Стратегії розвитку університету

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ОСВІТИ ТА НАУКИ

Доцент Заріф НАЗИРОВ, проректор з науково-педагогічної роботи:

– На цю мить спільнота Каразінського університету налічує понад 1 000 іноземних студентів з 31 країни. У 2023 році на навчання зараховано 653 іноземних громадян, що на 442 особи більше, ніж роком раніше. Під час літнього набору переважна більшість іноземних студентів була з Китаю – 503 особи, розподілені між такими науковими інститутами: ННІ «Каразінська школа бізнесу» – 271 особа, ННІ «Каразінський банківський інститут» – 213 осіб, факультет математики і інформатики – 66 осіб, економічний та юридичний факультети – по 6 %. Інші 4 % розподілили між собою ще сім країн: Азербайджан та Туреччина (по 6 осіб), Узбекистан – 5 осіб, Єгипет, Йорданія, Марокко та США – по 1 людині. Переважна більшість іноземців обрала англійське навчання за денною формою. Започатковано три освітньо-професійні програми магістерського рівня: «Освітні науки», «Управління закладом освіти», «Професійна освіта (Цифрові технології)». Крім того, викладачі ННІ міжнародної освіти та економічного факультету створили міждисциплінарну освітньо-наукову програму «Міжнародна освітня діяльність». На цей час вона проходить обговорення та найближчим часом буде подана для розгляду на науково-методичній раді університету.

Улітку 2024 року здійснюватиметься набір українських абітурієнтів. Після проходження акредитації наприкінці 2025 календарного року буде оголошено набір до магістратури за вказаними спеціальностями для вступників-іноземців.

У березні 2024 року здійснюватиметься набір іноземних абітурієнтів до магістратури «Менеджмент» економічного факультету, де передбачається поглиблене вивчення педагогічних дис-

циплін завдяки вибірковому освітньому компоненту, що знайде відображення в додатку до диплома. Для китайських студентів у додатку буде зазначено спеціалізацію «Управління закладом освіти». На цю мить в університеті діє освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки», яка має сертифікат про акредитацію. Її мета – забезпечення фундаментальної теоретичної та практичної підготовки компетентних педагогічних і науково-педагогічних працівників. У 2024 році, за програмою було виділено 5 місць для іноземних студентів. Усі вони були використані: на перший курс було зараховано трьох абітурієнтів, на третій та на четвертий курси – по одній людині. Водночас студенти старших курсів закінчують роботу над дисертаціями, у цьому році заплановано захисти двох дисертацій. У березні цього року буде оголошено прийом іноземних абітурієнтів до цієї PhD-програми.

Україна ризикує втратити позиції на

міжнародному ринку освіти, якщо ігноруватиме процес набору закордонних студентів. Зокрема, під загрозою є співпраця з Китаєм через припинення визнання онлайн-освіти китайською стороною. Для збільшення кількості іноземних студентів необхідно диверсифікувати процес їхнього набору. Перспективними заходами для цього є наступне: перетворення навчально-наукового інституту міжнародної освіти на освітній хаб, який виконуватиме координаційні функції; участь у розробці комунікаційної кампанії університету англійською мовою, посилення позиції ІМО в міжнародному освітньому інформаційному полі; посилення співпраці з МЗС України та дипломатичними представництвами (посольствами); безпосередня участь університету в міжнародних освітніх виставках, з акцентом на традиційних цільових ринках та країнах Азії та Африки тощо. Тож працюємо на поглиблення ступеня інтернаціоналізації освіти та науки задля успішного відновлення та розвитку рідного університету.

У річниці Стратегії розвитку університету

РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНОЇ БАЗИ І ГОСПОДАРЧІ РОБОТИ

Професор Василь БЛИНДЮК, про-реktor з науково-педагогічної роботи:

— У 2023 році господарчі та інженерні служби університету проводили роботу з підготовки, відновлення та утримання в належному стані матеріальної бази навчальних корпусів, лабораторій, баз практик та житлового фонду для забезпечення освітнього процесу та побуту здобувачів освіти та працівників університету. Усі необхідні заяви до правоохоронних органів адміністрація університету подала, відкрито відповідні кримінальні провадження за фактом пошкоджень будівель та споруд університету, а також знищено чи пограбовано майна. Завдяки підтримці благодійних організацій виконано низку ремонтних робіт: заміна пошкоджених вікон у гуртожитках № 4 (м. Харків, пров. О. Яроша, 13) та № 10 (м. Харків, вул. О. Яроша, 12), пошкоджених балконних блоків у гуртожитку № 11 (м. Харків, вул. О. Яроша, 10); капітальний ремонт

покрівлі та дрібний ремонт та регулювання віконних блоків гуртожитку № 2 (м. Харків, вул. О. Яроша, 11). 3 січня 2023 року до теперішнього часу інженерні служби університету провели наступні роботи: налагодження та запуск систем централізованого опалення на об'єктах університету; виконано електровимірювальні роботи на 30 об'єктах університету; проведено аварійно-ремонтні роботи, які попередили втрату багатовартісного електрообладнання та систем електроживлення (трансформаторна підстанція та повітряна лінія 10 кВ на РФО (Харківська область, с. Гайдари), ввідна силова щитова НСЦ «Каразінський» (м. Харків, пров. О. Яроша, 14) трансформаторна підстанція № 2 головного корпусу (м. Харків, м. Свободи, 4), трансформаторна підстанція та кабельна лінія 10 кВ на біостанції (Харківська область, с. Гайдари)); проведено ремонтно-відновлювальні роботи силових ліній електроживлення для поновлення роботи об'єктів університету (НСЦ «Каразінський» (м. Харків, пров. О. Яроша, 13), 3 та 4 корпуси головного навчального корпусу (м. Харків, м. Свободи, 4), лабораторно-навчального корпусу ННІ «Фізико-технічний факультет» (м. Харків, вул. Курчатова, 31); лабораторно-навчального корпусу ННІ «Інститут банківської справи» (м. Харків, пр. Перемоги, 55); системи вентиляції хімічного факультету (м. Харків, м. Свободи, 4); капітальні ремонтні роботи з побудовою нових мереж електроживлення та освітлення тощо.

Ремонтно-будівельною службою з січня 2023 року виконано робіт на загальну суму майже 1,3165 млн грн: відремонтовано понад 55 приміщень, частину читальних залів та приміщень ЦНБ, центру розвитку цифрового простору та кабінети юридичної служби тощо. Для проведення аварійних

ремонтних робіт на випадок надзвичайних ситуацій ремонтно-будівельна служба забезпечена основними засобами та будівельними матеріалами майже в повному обсязі, які зберігають на складах університету згідно з вимогами пожежної безпеки та чинного законодавства.

Працівники управління безпеки та охорони протягом 2023 року забезпечували охорону та контроль безпеки на всіх об'єктах університету.

З початку збройної агресії російської федерації проти України університет передав до ЗСУ 11 одиниць автомобільної техніки. Силами водіїв автотранспортного підрозділу відремонтовано два автомобілі (ГАЗ 33023 державний номер АХ6689АВ, RENO MASTER державний номер АХ1387НХ, ЗІЛ 421410 державний номер 7329ХАЧ (надалі передано до лав Збройних сил України)), які було пошкоджено 17 квітня 2022 року під час обстрілу Харкова.

Уже другий рік поспіль, з 22 вересня 2022 року, у гуртожитках № 2 та № 11 продовжуємо розміщення переселенців з деокупованих територій Харківської області. На сьогодні гуртожитки прийняли понад 1 680 осіб, 730 з яких проживають у гуртожитках і зараз. У співпраці із Харківською військовою адміністрацією та різними благодійними фондами та організаціями, для поліпшення умов перебування внутрішньо переміщених осіб у гуртожитках університету за цей час було проведено низку ремонтних та відновлювальних робіт. Станом на сьогодні Каразінські гуртожитки є найбільшим осередком у Харківському регіоні та продовжують приймати внутрішньо переміщених осіб, яких евакуюють з небезпечних районів Харківської області.

У річниці Стратегії розвитку університету

ПРАЦЮЄМО ЗАРАДИ МАЙБУТНЬОГО!

Доцент Анатолій БАБІЧЕВ, проректор з науково-педагогічної роботи:

– 2023 рік став викликом для кожного члена колективу університету, проте згуртованість та єдність дозволили ефективно попрацювати. Університет успішно провів вступну кампанію, виконав державне замовлення з набору студентів і, як було в мирні часи, здійснив набір студентів за контрактною формою. Університет увесь 2023 рік був у пошуку можливостей, аби безпечно залучати учасників освітнього процесу до офлайн-заходів. Каразінський приділяє багато уваги роботі зі школярами міста Харкова й області. Триває реалізація проєкту Karazin Weekends Legacy, у межах якого кількасот школярів щовихідних відвідували відкриті лекції з популяризації науки й освіти від викладачів університету. Університет регулярно проводить культурно-освітні заходи для маленьких і дорослих мешканців міста та області: Світ науки в Каразінському, Тиждень освіти для дорослих, мистецькі виставки, фестивалі тощо. 10 червня 2023 року проведено День відкритих дверей з Каразінським університетом у новому форматі – офлайн з укриття в університеті. У межах заходу відбулося 23 Зоот-підключення для зустрічей на факультетах та інститутах. Було створено центр ветеранського розвитку, який здійснює організацію і провадження заходів щодо профорієнтаційної роботи та індивідуального професійного розвитку військовослужбовців, ветеранів та членів їхніх родин. Ми провели навчання й випустили першу групу помічників ветеранів. Значну роботу здійснюють фахівці університету щодо заходів, спрямованих відновлення та зміцнення ментального здоров'я у форматі програми «Ти як?», яку реалізуємо за підтримки UNICEF (Дитячий фонд ООН). Працівники медичного факультету спільно з міжнародними партнерами регулярно проводять тренінги з домедичної підготовки, тактичної

медицини та першої медичної допомоги. 3 вересня 2023 року розпочато проведення лекційного курсу з психологічної підтримки, що має попит серед студентів. Значну увагу приділяємо практичній складовій освітнього процесу, зокрема протягом року укладено 176 договорів на проведення практики. У межах проєкту USAID «Демократичне врядування у Східній Україні» ЄрміловЦентр та Художня галерея імені Генріха Семирадського стали осередками культурного життя міста. Кафедра фізичного виховання та спорту і в умовах війни дистанційно продовжувала спортивно орієнтоване фізичне виховання. У грудні 2023 року за ініціативою студентської ради проведено благодійний різдвяний вечір зі збором коштів на потреби ЗСУ. Злагоджена робота дозволила університетській спільноті фактично з перших днів пов-

номасштабної війни виконувати одну з ключових сьогочасних гуманітарних функцій – організовано й масштабно допомагати Збройним силам України, вимушено переміщеним особам та людям, які перебували в зоні бойових дій. Минулого року до спільноти університету доєдналися два почесні доктори: американський історик, письменник Тімоті Снайдер та український співак та громадський діяч Святослав Вакарчук. Університет продовжив роботу в межах проєкту «П'ятий Харків». Реалізовано Тиждень Незалежності (22–25 серпня 2023 року), серію зйомок у межах проєкту «Харківщина: зруйнована, але незламна». Нам є чим пишатися, Каразінський зберігає та примножує традиції, рухається вперед заради наближення спільної Перемоги!

Сторінку підготувала
Ліна ТИМАРСЬКА, редактор газети.

Каразінський відчуває підтримку!

ЗБЕРІГАЄМО ВОГНИК НАДІЇ В НАШИХ ВІКНАХ: РЕПОРТАЖ З ВІДНОВЛЕННЯ КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Масштаби зла, що його коїть російська армія в Україні, прямо пропорційні масштабам морального виродження російського народу. Як і всьому цивілізованому світові, нам складно усвідомити цю дикість московитів, а тим більше її завбачити... Коли на другий день нового 2024 року вранці ворог завдав ракетних ударів по центру Харкова, і під вибухову хвилю потрапив Каразінський, ми знову відчули те, до чого ніколи не звикнути: вибило 550 вікон головного корпусу. Разом з цими уламками зачепило й наші душі, адже через ці вікна ми щоденно дивимося на незламне місто, відчуваємо тепло, безпеку та впевненість, мріємо, любимо, живемо... Саме тому той біль руйнувань, який вкотре принесла війна, відгукнувся в серцях небайдужих харківців, каразінців, які згуртувалися ліквідувати наслідки обстрілів: від прибиральниці до ректорки, від студента до декана, кожен та кожна на своєму місці, усі університетські служби, охоронці. Усі стали в стрій лагодити поранений університет. Як це відбувалося – у нашому репортажі.

3 січня. Вражена побаченням: попри новорічні свята в Каразінському, як у мурашнику: людно, усі згуртовані, кожен на своїй ділянці роботи працює в режимі надможливого навантаження. Найбільше постраждали приміщення внутрішнього двору, того, що обабіч узвозу Клочківського (Пасіонарії), «хімічна частина» будівлі, ближча до Держпрому. Саме там я і натрапила на бригаду чоловіків, які замірювали віконні отвори, нарізали дерев'яні плити, вправно лагодили розбиті шибки та на власні очі побачила величезні контейнери-човники, заповнені горами скла...

*Господарча служба під керівництвом
Ігоря Цимбала.*

Ігор ЦИМБАЛ, начальник господарчої служби:

– 2 січня, зранку, проректор Василь Степанович Блиндюк зібрав усіх нас на робочу нараду, на якій спочатку визначили наслідки пошкодження та обсяг роботи. Після наради було розподілено між керівниками підрозділів та служб обов'язки за поверхами. За мною було закріплено 1-й та 2-й поверхи пошкодженої частини університету. Планомірно розпочали ремонт вікна. На цій ділянці, разом із заступником Віталієм Грибенюком, нас п'ятеро працівників господарчої та ремонтно-будівельної служби. Кожен взяв з дому потрібні інструменти, болгарку, шурупи, аби швидше впоратися. Але одразу до аудиторій,

лабораторій, коридорів заходили прибиральниці, які вимітали та виносили бите скло, сортуючи його до спеціальних сміттєбаків-човників. Човник – це металевий десятикубовий контейнер. Ось ми знову заповнили його. Маємо договір з підприємством, яке приїжджає, вивозить контейнери, утилізує це скло, ще й перераховує університету кошти за ці відходи. Сортуємо дерево до дерева, скло до скла, пластик окремо. Усе продумано й злагоджено. Хто не працює, той нам заважає!

Сергій МАХНОВСЬКИЙ, виконавчий директор Каразінського благодійного фонду:

– 2 січня ми в соцмережах зробили пост для того, щоб усіх небайдужих запросити допомогти. Одразу відгукнулися викладачі, цілими родинами, кафедрами, батьки наших студентів, тобто всі, хто міг, хто мав змогу, прийшли та працювали на багатьох напрямках. Також ми ініціювали збір коштів від Благодійного фонду, щоб відновлювати пошкоджене. Мова наразі не йде про те, щоб повністю відновити вікно, а щоб придбати будівельний матеріал, аби перекрити віконні отвори. Учора деякі будівельні маркети не працювали. Як відомо, постраждав і Харківський національний університет радіоелектроніки, що поруч, у них вилетіло 500 вікон. Вони також потребують таких будматеріалів. Ситуація не проста. Вікна – болюча тема з точки зору фінансів, потрібно шукати значні кошти на відновлення. Щодо побаченого – я вражений єдністю всіх довкола, сьогодні були не лише відповідальні служби, а й наші студенти. І це надихає! Це демонструє, що ми все робимо правильно, якщо ми разом – нас ворог не переможе!

Ольга ЩЕТИНСЬКА, помічник ректора:

– 2 січня я прочитала в загальних чатах Каразінського університету, що потрібна допомога, не вистачає рук. Потім сказали, що не вистачає інструментів. А я знаю,

Каразінський відчуває підтримку!

що в мого чоловіка є такі інструменти, адже він виготовляє меблі. Зателефонував йому, він одразу приїхав, привіз потрібні інструменти, разом з усіма лагодив університетські вікна.

Юлія ЗУБЕНКО, заступниця начальника господарчої служби:

– Щойно я прийшла на роботу й побачила стежки зі скла, розбиті рами, вікна, вітражі, почувалася в розпачі, але часу на слабкість не було. У перший день ми всі гуртом розпочали ремонт та прибирання власними силами, а 3 січня разом з волонтерами від фондів «Незламний Харків» та «Я врятований», хлопці та дівчата десятками розподілилися поверхами, допомогли зібрати бите скло, до роботи долучалися й наші студенти, усім велика вдячність. Хочу відзначити наших трудівниць, які не вперше дають лад приміщенню після 24 лютого, їх дванадцятьох наших сумлінних прибиральниць: Ольга Шуба, Марина Лисенко, Наталія Мірошніченко, Надія Лялюк, Ірина Забарна та інші. А також велика вдячність усім комендантам Кара-

Бригада волонтерів.

зінського за оперативність – Валерію Резаєву, Зінаїді Глушач, Лідії Зубрьовій, Нелі Деговцовій, Ірині Шишкіній.

Андрій ОВОДКОВ, волонтер благодійної організації «Я врятований»:

– Я колись працював охоронцем Каразінського ботсаду, тому мені небайдуже, що буде з університетом. Разом з товаришем учора і сьогодні ми ретельно закривали вікна. Ось і зараз нарізаємо OSB-листи. Завершили ремонт на 3-му та 4-му поверхах.

Юрій БЕЗКРОВНИЙ, начальник відділу контрактного навчання:

– Був на роботі й 30 грудня, якраз приїхав о пів на сьому вечора, необхідно було підписати кілька наказів про завершення навчання магістрів, тоді й пролунав вибух. Було дуже гучно. В університеті спрацювала охорона. Далі почали обхід корпусів, щоб оглянути пошкодження. 2 січня я їхав на нараду, було боляче дивитися на постраждалу сторону хімічного факультету. Добре, що надворі була плюсова температура, яка дала змогу бути в університеті, продовжити роботу, ремонт. Каразінська родина згуртована. Усі, хто був тут, щось робили. Ми виконували і свої обов'язки, і приводили до ладу приміщення. Сьогодні долучилася ще й студентська спільнота. Це підбадьорює.

Експлуатаційно-технічний відділ. Начальник відділу Павло Лаппо (пиляє).

Поруч електрикмонтер Євген Дем'яненко.

Між 5-м та 6-м поверхами я зустріла двох чоловіків, які пиляли дошку. Це Павло

ЛАППО, начальник експлуатаційно-технічного відділу служби головного інженера та електрикмонтер Євген ДЕМ'ЯНЕНКО нарізали дерев'яні плити для подальшого встановлення у віконних отворах. **Павло ЛАППО:**

– Нам поставлено завдання закрити 5-й та 6-й поверхи головного корпусу. За два дні ми наближаємося до завершення свого фронту роботи. Дякувати Богу, русні нічого не вдалося! Ми працюємо дружно, гадаю впораємося вже до завтра!

Далі між 6-м та 7-м поверхами я зустріла Павла МОХОНЬКА, інженера I категорії служби головного енергетика, який лагодив дерев'яне вікно. Він зазначив, що на його ділянці залишилися опрацювати ще 10 вікон і дуже поспішав, навіть не мав часу на розмову.

Доцентка Світлана ВІРОТЧЕНКО, деканеса факультету іноземних мов:

– Прикра й неприємна подія спіткала і наш факультет, який доволі сильно постраждав. Якщо поррахувати кількість аудиторій, можу сказати, що лише п'ять залишилися цілими, але знов-таки, дець були погнуті двері, дець – тріщина. А так фактично у всіх аудиторіях факультету іноземних мов повилітали вікна. Згуртувалися всі наші працівники: жінки виходили на роботу з чоловіками, допомагали і волонтери, і працівники з інших факультетів. Дуже вдячні всім за оперативну роботу. Чекаємо на нові пластикові вікна.

Аж ось я завітала туди, де координується весь зв'язок університету, сайти, програми з управління, інтернет, телефон – так би мовити, серце Каразінського тут б'ється рівно, а інформація циркулює мережами вчасно. У господарстві каразінських айтивців, як в операційній, стерильно охайно, очевидно тут відбулася дуже оперативна робота з прибирання та відновлення. Андрій СЕМЕНОВ, директор центру розвитку цифрового простору на мої запитання, чи не завадила роботі вибухова хвиля, зазначив, що, на щастя, не так, як у березні 2022 року. **Андрій СЕМЕНОВ:**

– Ми тоді евакуювали цінне приладдя, перенесли до підвільних приміщень техніку, реформували роботу. Ці пошкоджен-

Каразінський відчуває підтримку!

ня теж, звичайно, загальмували робочий процес, наші плани щодо розвитку та модернізації, але ми були краще підготовлені, наразі працюємо безперервно. Уже центром відновлено сумарно 20 вікон: 8 вікон на 9-му поверсі, ще два комп'ютерні класи та кабінет на 3-му поверсі. Не дочекаються орки нашого розпачу!

Додали каразінському духу ноту позитиву й наші студенти, які, прочитавши пост у соцмережі, доєдналися до своїх факультетів і стали до роботи.

На медичному факультеті деканеса Тетяна Лядова та співробітник деканату Андрій Пінчук приводять до ладу аудиторії.

Андрій ХОРУНЖИЙ, студент філологічного факультету:

– 2 січня я прочитав у соціальних мережах заклик допомогти у відновленні вишу. У той же день написав своїм одногрупникам щодо допомоги університету, але, на жаль, усі були зайняті. Тому наступного дня я сам прийшов допомогти з прибиранням. Тут зустрів однодумців-волонтерів з інших факультетів (медичного, історичного, філософського, факультету іноземних мов, ННІ ІДУ). З частиною студентів ми спочатку прибирали в «Бункері», підмітали та виносили звідусіль скло. Опісля допоміг техперсоналу винести навір зібрані з усіх поверхів скляні відходи, каміння, підносити дерев'яні плити туди, де потрібно було забивати вікна. Намагався бути корисним у спільній добрій справі.

Арсен БАХІРЯН, волонтер ГО «Спільна справа для людей»:

– 2 січня, одразу після прильотів, керівництво нашого об'єднання зв'язалося з нами в спільному чаті. Ми згуртувалися й вирішили, що потрібно підтримати Каразінський. Тому з самого ранку ми тут, щоб якомога більше встигнути зробити до вечора. Працюємо без перерв.

Олексій ЛЕВЧЕНКО, волонтер ГО «Спільна справа для людей»:

– Нас від організації працює 11 чоловіків, спочатку ми збирали бите скло, яке заважало, а потім, щойно університет забезпечив нас OSB-плитами, ми віднесли їх на 11-й поверх. Зараз лагодимо там сходи, уже зашили вікна 11-го поверху. Сподіваємося завершити наш обсяг роботи до вечора. За два роки у волонтерці емоцій не залишилося, є лише відпрацьований імунітет і стійкість до ворожого натиску.

Під пильним оком проректора з науково-педагогічної роботи Василя БЛИНДЮКА зроблено багато не лише щодо швидкісного реагування на проблеми, а й щодо залучання волонтерів, отримання від місцевої влади матеріалів, комунікацій у роботі між університетом та іншими організаціями, органами влади, ефективного використання коштів, ресурсів та часу. Я побувала на відкритій нараді й побачила, як кожен керівник служби звітує проректору за виконану роботу, корегуються плани дій, у спільній дискусії розв'язують проблемні питання. Професійно. Оперативно. **Василь БЛИНДЮК:**

Робоча нарада, 3 січня. На столі у проректора Василя Блиндюка уламки ворожого ракети.

– Ось цей уламок ворожого ракети ми знайшли 2 січня 2024 року біля головного входу в університет, інші два – раніше, 30 грудня 2023 року.

Унаслідок ворожого обстрілу 2 січня в головному корпусі пошкоджено 550 вікон старої конструкції, з них – 3 нової модифікації, які було встановлено нещодавно. Тиждень тому ми поставили 800 нових пластикових вікон, із них уламками пробито лише три склопакети. Загалом маємо закрити близько 900 вікон різних об'єктів інфраструктури університету: у 4-му гуртожитку пошкоджено 187 вікон; у будівлі університету за адресою проспект Науки, 20 пошкоджено 60 вікон; у північному корпусі пошкоджено 50 вікон; 20 вікон – у спортивного клубу «Уніфехт».

Університетська спільнота вкотре продемонструвала згуртованість і стійкість у подоланні випробувань війни. Усі підрозділи, усі відповідальні служби працювали злагоджено. Добре попрацювали й декани зі своїми працівниками, передусім хімічного, медичного, соціологічного, юридичного, факультету іноземних мов, навчально-наукового інституту міжнародної освіти.

Каразінський відчуває підтримку!

До Каразінської родини долучилися десятки небайдужих студентів та волонтерів, зокрема з таких благодійних організацій: ГО «Я врятований», БФ «Незламний Харків», ГО «Спільна справа для людей», ГО «Їжа харків'янам», ГО «П'ятихатки-БАМ», ГО «Центр тактичної медицини «Схід»», БФ «Роксі», ГО «Фрунзе кітчен», БФ «Безпечне небо», ГО «ЕТОС», ГО «Станція Харків»; ГО «Спільнота небайдужих «Дія»». На допомогу Каразінському поспішив і ХАІ, який надав бригаду з трьох представників вишу, хлопці професійно з власним інструментом працювали на 4-му та 5-му поверхах! Дякуємо кожному, хто долучився до допомоги Каразінському! Головне – люди, а вікна полагодимо! Завтра завершимо ремонт і запустимо систему опалення! Працюємо разом заради Перемоги!

4 січня.

550 ВІКОННИХ ОТВОРІВ ГОЛОВНОГО КОРПУСУ ЗАКРИТО!

4 січня ректорка, професорка Тетяна КАГАНОВСЬКА від імені Каразінської спільноти подякувала всім, хто допомагав у єдності відновити наш університет якнайшвидше:

– Дякую всім доброчинцям, які долучилися до збору коштів на відновлення вікон, вибитих внаслідок ворожих атак! Завдяки вашій небайдужості та підтримці ми не замерземо в ці холодні дні! Дякую всім каразінцям та всім харківцям, усім волонтерам, які в останні дні приходили до університету на допомогу, бо дізналися, що ми

потребуємо робочих рук! Ваша невтомна праця в ці дні та тепло ваших щирих сердець зігрівають та надають сил! Наразі повністю закрито всі 550 вибитих вікон у головному корпусі університету. Працюємо далі! І твердо знаємо: завдяки нашій єдності зможемо все!

Декан хімічного факультету Олег Калугін лагодить вікна.

Готуючи січневий випуск газети, стало відомо: відновити вікна головного корпусу Каразінського після російських обстрілів допоможе Німеччина. За підтримки посла Німеччини в Україні Мартіна Єгера та посольства Федеративної Республіки Німеччина в Україні, пошкоджені рами замінять на нові. Завдяки цій допомозі, а також гранту німецьких партнерів у співпраці з українською фірмою з виготовлення склопакетів заплановано встановити вікна в пошкоджених приміщеннях факультету іноземних мов.

Вікна рідного університету зберігають вогники надій, що все буде Україна!

Дякуємо за надану підтримку в написанні репортажу службі головного інженера, зокрема Андрію ЖМИРОВУ.

Текст: Ліна ТИМАРСЬКА.

Фото: Михайло ПРОЦЕНКО, Вікторія КРИЖАНІВСЬКА.

Підсумки року

КОНФЕРЕНЦІЯ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ УНІВЕРСИТЕТУ

22 січня в Каразінському відбулася традиційна Конференція трудового колективу університету.

До складу президії увійшли ректор університету Тетяна Кагановська, декан економічного факультету Віталій Дячек, голова первинної профспілкової організації працівників університету Анатолій Голтвянський, вчений секретар університету Олена Фрідман, голова первинної профспілкової організації студентів, аспірантів і докторантів Каразінського університету Дар'я Бортникова.

Хвилиною мовчання спільнота університету вшанувала пам'ять каразінців, які віддали свої життя за свободу та незалежність України.

У межах конференції з доповіддю про

діяльність університету у 2023 році виступила ректор Тетяна Кагановська. Вона акцентувала на успіхах і викликах, з якими зіткнувся університет. Серед них – провідні позиції Каразінського в національних і світових рейтингах, стратегії сталого розвитку, зростання кількості здобувачів наукових ступенів серед науково-педагогічних працівників, зростання кількості вступників до університету проти 2022 року, розширення наукового співробітництва з вітчизняними та міжнародними партнерами, отримання сертифіката з міжнародної системи менеджменту якості ISO, плідна культурно-просвітницька й національно-патріотична діяльність тощо.

Пані ректор розповіла про місію, роль і цінності університету, стратегічні та проривні цілі Каразінського на 2024 рік.

Вона зазначила, що університет активно працює над розширенням місії «Освіта попри війну» та ставить за мету збереження і модернізацію інтелектуального потенціалу регіону й України.

За результатами голосування членів трудового колективу внесено зміни та доповнення до Колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом університету, затверджено план Комплексних заходів з охорони праці та техніки безпеки на 2024 рік.

Крім цього, обрано нового члена до складу Вченої ради університету – старшого викладача кафедри публічного управління та державної служби ННІ «Інститут державного управління» Олексія Олешка.

Візити

КАРАЗІНСЬКИЙ ВІДВІДАВ НАДЗВИЧАЙНИЙ І ПОВНОВАЖНИЙ ПОСОЛ НІМЕЧЧИНИ В УКРАЇНІ МАРТІН ЄГЕР

Під час візиту Мартін Єгер у супроводі Почесного консула Федеративної Республіки Німеччина в Харкові Тетяни Гавриш зустрівся з адміністрацією університету та представниками Харківської обласної військової адміністрації: заступником голови ХОВА Євгеном Івановим, директором департаменту економіки і міжнародних відносин Іваном Дудкою і директором департаменту цивільного захисту Іваном Соколом.

Це вже другі відвідини Харкова й університету pana Єгера за останні три місяці. Він наголосив на тому, що підтримка Харкова має особливе значення, тому що це місто – це маяк свободи, європейського та демократичного майбутнього, який знаходиться в безпосередній близькості до ворога.

У межах зустрічі Надзвичайний і Повноважний Посол мав змогу на власні очі побачити пошкодження головного корпусу університету після ворожого обстрілу центральної частини міста 2 січня. Він повідомив про рішення німецької компанії, яка займається виготовленням вікон, надати грантову допомогу університету. Завдяки цій допомозі, а також гранту німецьких партнерів у співпраці з українською фірмою

з виготовлення склопакетів заплановано встановити вікна в пошкоджених приміщеннях факультету іноземних мов.

У межах зустрічі присутні також обговорили ситуацію в регіоні щодо обстрілів, попри які люди продовжують повертатися, бізнес розвивається, триває навчальний процес і проходять освітні заходи в укриттях. Заступник голови ХОВА Євген Іванов розповів, що наразі громада Харківщини поповнилася майже 530 тисячами внутрішньо переміщених осіб, і що кожен робить свій внесок у забезпечення життєдіяльності міста навіть у таких складних умовах.

Вдячні німецькій спільноті за небайдужість і підтримку, за допомогу на шляху до досягнення нашої головної мети – вистояти та перемогти!

Текст: Маргарита МОРОЗ

*Фото: Юлія ГАЙДЕНКО,
Михайло ПРОЦЕНКО.*

Події

УРОЧИСТИЙ ВИПУСК СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ ТА НАГОРОДЖЕННЯ КРАЩИХ ВИПУСКНИКІВ-МАГІСТРІВ 2023 РОКУ

29 грудня 2023 року з огляду на безпечову ситуацію в Україні захід пройшов у змішаному форматі. Всі охочі мали змогу долучитися до онлайн-трансляції події наживо та завітати на офлайн-випуск в укритті.

Урочистий выпуск магістрів відбувся за участю керівництва університету на чолі з ректором Тетяною Кагановською, деканів факультетів, директорів інститутів і випускників.

«Ви – дивовижне покоління, на долю якого випало багато випробувань. Ви перший выпуск магістрів, які вступили на навчання під час війни. І сьогодні ви отримуєте свої дипломи, а війна продовжується. Але саме завдяки вам у ці складні часи живе наш університет, триває навчання, наукові дослідження, громадська діяльність. Ви показали свою силу та готовність до змін,

готовність відстоювати майбутнє нашої країни. Наші випускники – це не лише візитівка Каразінського, а й унікальне інтелектуальне обличчя нашої держави. Сьогодні ми бажаємо вам успіху, натхнення, бути щасливими, обов'язково знайти свій професійний шлях, реалізуватися. Ми впевнені, що ви ще не раз повернетесь до стін університету, бо Каразінський – це любов на все життя», – привітала студентів ректор Тетяна Кагановська.

Спільнота Каразінського університету втратила на війні своїх випускників, працівників і студентів, тому присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять тих, хто віддав своє життя заради майбутнього України.

Вітальні слова та напуття випускникам також висловив директор навчально-наукового інституту «Фізико-технічний

факультет» Пилип Кузнецов. Традиційно адміністрація університету нагородила кращих випускників пам'ятними медалями за відмінне навчання, видатні досягнення в науковій діяльності та активну участь у громадському житті.

Від імені студентської спільноти випускниця факультету геології, географії, рекреації і туризму Ганна Карайченцева подякувала викладачам та адміністрації університету за знання, турботу й підтримку, віру та допомогу на шляху до досягнення бажаних цілей і професійних висот.

Музичним сюрпризом для випускників став виступ студентського оркестру Karazin Orchestra.

Текст: Маргарита МОРОЗ.

Фото: Юлія ГАЙДЕНКО.

Події

ПРОРЕКТОР ЗАРІФ НАЗИРОВ УЗЯВ УЧАСТЬ У РОБОЧІЙ ЗУСТРІЧІ З КЕРІВНИКАМИ «ОФІСУ ГОРИЗОНТ ЄВРОПА В УКРАЇНІ» НФДУ

18 січня відбулася робоча зустріч проректора Заріфа Назирова з керівниками «Офісу Горизонт Європа в Україні» На-

ціонального фонду досліджень України. На зустрічі обговорили проблемні питання, що стосуються Рамкової про-

грами ЄС з досліджень та інновацій «Горизонт Європа». Програма «Горизонт Європа» пропонує перспективні можливості для науковців і дослідників, їхніх інноваційних розробок та участі в міжнародних проєктах. Проректор Заріф Назиров запросив представників НФДУ, зокрема й «Офісу Горизонт Європа в Україні» відвідати університет та провести інформаційно-комунікаційний захід для зацікавлених осіб щодо участі у програмі «Горизонт Європа». Керівник «Офісу Горизонт Європа в Україні» Ігор Таранов детально розповів про програму «Горизонт Європа» та запропонував долучитися до майбутніх інформаційних заходів, які проводитиме офіс для представників закладів вищої освіти України.

Нагороди!

ВПЕРШЕ! ПОЧЕСНА МЕДАЛЬ КАРАЗІНА ЗАСТУПНИКУ ГОЛОВНОГО ЕНЕРГЕТИКА

Від початку російських терористичних атак на нашу країну ми як ніколи раніше усвідомили важливість діяльності працівників комунальної галузі. Вони забезпечують нас життєвими ресурсами, без яких ми не можемо уявити сучасний світ.

Сергій Худошин цього літа отримав медаль імені Василя Назаровича Каразіна. Він працює в нашому університеті з 2009 року. Почав із посади інженера, а зараз – заступник головного енергетика. Для Каразінського це вперше, щоб нагороду отримала людина із цієї сфери. Почесну відзнаку надають за зразкове виконання посадових обов'язків, тривалу й плідну працю, та за внесок у розвиток навчального закладу. Він із першого тижня війни залишався на своїй роботі та виконував справу, яка допомогла університету вистояти в такий тяжкий період.

«Коли почалась війна, окрім бойових дій, були ще проблеми в самих стінах Каразінського, – згадує Сергій. – Наприклад, коли сталася велика аварія та

затопило всі підвали, і своїми силами, і з допомогою міста доводилося усувати проблему. Також коли на початку вибило вікна в головному корпусі, повністю замерзло водопостачання. Наразі вже змогли відновити. Взагалі ми живемо в прифронтовому місті, тому було багато ситуацій, коли треба швидко вирішувати та починати роботу. Пам'ятаю досі цю картину, коли від вибухової хвилі постраждала Каразінська бібліотека. Люди бігли в укриття, залишивши всі свої речі. Добре, що на той момент забрали книги, які складають частину культурної спадщини.

Виїжджати я не збирався. З довоєнного колективу нас залишилось приблизно 25 %, і стільки ж ще набрали нових працівників. У будівлях, які постраждали, зараз уже немає де працювати. Тому вистачає тієї кількості, яка є. Зараз навіть трохи складніше працювати, ніж було на початку війни, бо є люди в університеті та заходи. Але йдемо далі, це наша робота.

Мені було дуже приємно отримати

почесну медаль. Я люблю університет, із задоволенням ходжу на роботу. До того ж людина моєї посади отримує таку нагороду вперше. Для мене це багато значить».

Ця почесна медаль – символ внеску в справу покращення якості життя людей. Наш університет цінує своїх працівників, тому ще багато нагород попереду. І ми, студенти, також шануємо не тільки професорів, а й працівників технічного сектору, які забезпечують якісну роботу навчального закладу. ДЯКУЄМО!

Меланія РИБАЛКО, студентка.

ЦНБ

КАРАЗІНСЬКА БІБЛІОТЕКА ОТРИМАЛА 5 099 НОВИХ КНИГ

Попри труднощі й випробування 2023 року, фонд центральної наукової бібліотеки поповнили 5 099 примірниками (3 530 назвами) літератури різної тематики. Серед надходжень – нові книжки українських та закордонних письменників. Про це газеті «Каразінський університет» розповіла директорка ЦНБ Ірина ЖУРАВЛЬОВА.

Бібліотека отримала книги від видавництва Каразінського університету, за книгообміном від бібліотек-партнерів, подарунки, а також видання, отримані, як заміну за книги, що втратили користувачі. Найбільш вагому частину надходжень склали видання, подаровані бібліотеці організаціями та приватними особами – 3 275 примірників. Серед дарувальників – ректорка університету, професорка Тетяна Кагановська, факультети й кафедри нашого університету, голова Івано-Франківської обласної ради Олександр Сич, окремі видавці та видавництва, наукові установи та громадські організації. Видавництво «Наукова думка» передало бібліотеці наукові монографії з природничих наук (42 примірники). Редакція газети «Слобідський край» передала архівні річні підшивки газети. Від Національної асоціації дослідників Голодомору-геноциду українців (м. Київ) бібліотека отримала 18 видань з проблем вивчення радянського тоталітаризму та його наслідків для України. 24 примірники надійшли від Інституту соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України. Отримано книги від видавництва «Академпериодика», Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського, Інституту енциклопедичних досліджень НАН України, Українського центру економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова, від Благодійного фонду Дениса Парамонова та інших. У бібліотеці протягом року відбулися презентації нових видань за участю авторів: Олександра Савчука, Анни Гін, Андрія

Парамонова. Зворушлива зустріч пройшла з командою із Латвії «Солідарні з Україною», де презентували книгу латвійського письменника, громадського діяча, волонтера Юріса Улманіса. Книга присвячена п'ятьом загиблим воїнам, українським героям, які були друзями автора.

Серед закордонних організацій, які подарували книги: Українська діаспора м. Торонто (Канада), Посольство Королівства Нідерланди – книги нідерландських авторів у перекладі українською мовою, Благодійний Фонд А. Левентіса (Кіпр), Центральна бібліотека Болгарської академії наук (м. Софія). За сприяння Посольства США в Україні для поповнення книжкового фонду Інформаційного центру «Вікно в Америку» було придбано 48 примірників сучасної художньої та популярної літератури американських авторів українською та англійською мовами.

У грудні 2023 року у видавництві «Фоліо» придбано друковані видання, переважна більшість з яких – це твори української та світової художньої літератури, зокрема сучасної, за навчаль-

ною програмою філологічного факультету, а також сучасні книжки в жанрі нон-фікшн.

Інформацію про нові надходження можна знайти на сторінках бібліотеки в соціальних мережах:

<https://www.facebook.com/library.karazin>

https://www.instagram.com/library_karazin/

<https://t.me/KarazinLibrary>

Запрошуємо до бібліотеки: знайомтеся з новими надходженнями, використовуйте фонди ЦНБ для наукової та освітньої діяльності. Також пропонуємо користуватися Електронним архівом Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна <https://ekhnuir.karazin.ua>, який постійно поповнюємо науковими публікаціями, статтями, навчально-методичними розробками науковців університету.

*Ірина ЖУРАВЛЬОВА,
директорка ЦНБ
ХНУ імені В. Н. Каразіна.*

Наука

ПРОЄКТИ КАРАЗІНЦІВ – СЕРЕД ПЕРЕМОЖЦІВ КОНКУРСУ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ВІД МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Перемога у конкурсі наукових проєктів підтримує та надихає нашу спільноту під час постійних обстрілів і тиску ворога. 13 проєктів наукових досліджень і розробок Каразінського та 3 проєкти молодих вчених університету пройшли конкурсний відбір проєктів фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок. Відповідно до наказів МОН (№ 1572, № 1569) виконання робіт розпочнеться з 2024 року за рахунок коштів Державного бюджету України.

Основний конкурс

Секція «Загальна фізика»:

«Формування негативних іонів та їх потоків в хімічно активній плазмі», керівник проєкту – Ігор Серєда.

Секція «Ядерна фізика, радіофізика та астрономія»:

«Високоєфективні детектори швидких нейтронів для систем розмінювання за принципом зворотнього розсіяння нейтронів», керівник проєкту – Сергій Литовченко;

«Застосування штучного інтелекту для прогнозування радіолокаційного розсіяння на складних великогабаритних об'єктах задля зменшення помітності», керівник проєкту – Максим Легенький;

«Розробка методів та засобів маскування критично важливих та літальних об'єктів у широкому радіочастотно-

му діапазоні», керівник проєкту – Мстислав Каліберда;

«Удосконалення характеристик антенних структур з метою підвищення ефективності захисту (протидії) електронних систем (системам) безпілотних літальних апаратів», керівник проєкту – Юрій Аркуша;

«Фізичні та динамічні властивості навколоземних астероїдів: небезпека для Землі та використання як джерел корисних копалин», керівник проєкту – Ірина Бельська;

«Електродинаміка вихрових лазерних пучків терагерцового діапазону», керівник проєкту – Андрій Дегтярьов;

«Вплив збурень у навколоземному просторі на характеристики радіосигналів у радіоканалах радіозв'язку, радіолокації та радіонавігації», керівник проєкту – Костянтин Гармаш;

«Виявлення та класифікація вибухонебезпечних предметів на поверхні та в середині ґрунту надширококутовим імпульсним георадаром та нейронними мережами», керівник проєкту – Олександр Думін;

«Розробка засобів захисту людей і техніки від мікрохвильового випромінювання радіолокаційних та розвідувальних станцій», керівник проєкту – Вячеслав Маслов;

«Активні твердотілі елементи на основі гібридних напівпровідникових структур моношар – об'ємний матеріал», керівник проєкту – Олег Боцула.

Секція «Матеріалознавство»:

«Низькоенергетичний іонно-плазмовий синтез енергочутливих матеріалів для потреб біомедицини, спінтроніки, оптики», керівник проєкту – Станіслав Дудін;

«Створення функціональних покриттів для інструменту, призначеного для обробки спеціальних сплавів при відновленні компонентів авіаційної та важкої військової техніки», керівник проєкту – В'ячеслав Берєсєв.

Конкурс молодих вчених:

«Динамічна еволюція астероїдів поблизу люків Кірквуда з урахуванням шорсткості і теплофізичних властивостей їх поверхонь», керівник проєкту – Олексій Голубов, секція «Сучасне машинобудування, інтелектуальний, «зелений» та інтегрований транспорт; розвиток галузі ядерної фізики, радіофізики, астрономії та ракетно-космічної галузі, авіа- і суднобудування, військової техніки»;

«Розробка економічно-доступних наносистем для швидкої ідентифікації та очищення води від іонів важких металів на основі наноалотропів вуглецю та амілоїдів з органічних відходів», керівник проєкту – Ольга Житняківська, секція «Нові матеріали та виробничі технології»;

«Методи виявлення та ідентифікації джерел та розсіювачів електромагнітних хвиль в неоднорідних середовищах», керівник проєкту – Микола Дубінін, секція «Сучасне машинобудування, інтелектуальний, «зелений» та інтегрований транспорт; розвиток галузі ядерної фізики, радіофізики, астрономії та ракетно-космічної галузі, авіа- і суднобудування, військової техніки».

Вітаємо каразінців з гідним результатом! Освіта та наука попри війну – це важливі фактори для розвитку та майбутнього нашої країни.

Текст: Маргарита МОРОЗ.

Фото: Вікторія ЯКИМЕНКО.

Програми енергоощадження

КАРАЗІНСЬКИЙ ШЛЯХ ДО ЕНЕРГОНЕЗАЛЕЖНОСТІ: НДІ АСТРОНОМІЇ ЖИВИТЬСЯ ВІД СОНЦЯ!

Університет є одним з небагатьох закладів вищої освіти, що навіть під час війни здійснює стратегію енергоощадження та поліпшення енергетичних рішень. Ділимося з нашими читачами досвідом та перспективами на шляху просування зелених технологій сонячної енергетики. Про рентабельність сонячних модулів та про науку, яка «зупиняє» кулі, розповість доцент, директор НДІ астрономії Вадим КАЙДАШ.

Перш ніж розпочати діалог, нагадаємо, що попри окупацію Чугуївської спостережної станції, попри пограбування ворожими угрупованнями ОРДЛО техніки та знищення наукових записів, попри блекаути та інші труднощі, харківські астрономи продемонстрували неабияку стійкість, відданість українській науці. За 2023 рік під час війни маємо нові два захисти дисертацій докторів філософії, у космосі з'явилися ТРИ МАЛІ ПЛАНЕТИ СОНЯЧНОЇ СИСТЕМИ, що отримали імена каразінців – 30435 Slyusarev (І. Г. Слюсарев), 33931 Alexeysergeyev (О. В. Сергеев) та 30769 Kaydash (В. Г. Кайдаш).

– **Пане Вадиме, вітаю! То як і коли**

Сонце почало «підживлювати» каразінських астрономів?

– *Кожен розуміє, як важливо сьогодні заощаджувати енергоресурси. Один з варіантів розв'язання проблеми енергоощадження – використання відновлювальних джерел енергії. Найдоступнішим з них є Сонце. 20 червня 2023 року на базі НДІ астрономії було введено в експлуатацію сонячну електростанцію потужністю 21,6 кВт. Монтаж, встановлення, підключення станції оперативно здійснювали наші господарчі служби під керівництвом головного інженера Андрія Жмирова. Власне сонячні батареї, саме обладнання надійшло до університету трохи раніше завдяки спонсорським коштам, які акумулюють у нашому Каразінському благодійному фонді. Благодійний фонд Kharkiv Karazin University Foundation отримав пожертву в розмірі 50 000 доларів від The New University in Exile Consortium, директоркою якого є Арієн Мек, а представницею – член Опікунської ради каразінського фонду Джессіка Пізано. Ці кошти надано для реалізації проєкту із забезпечення енергонезалежності університету та його безперервної роботи. Дякуємо нашим американським колегам за надійну підтримку під час війни.*

– **Чому перша черга сонячної електростанції була встановлена на даху НДІ астрономії?**

– *Так склалося, що інфраструктура НДІ астрономії – ефективний полігон для тестування новітніх технологій, до того ж географічно новобудова інституту відкрита до Сонця. Порівняно з височезними будівлями університету було відносно легше та зручніше спорудити дах нового корпусу НДІ астрономії сонячними панелями. У межах програми енергоощадження керівництво Каразінського ухвалило рішення розпочати впроваджувати технологію зеленого тарифу як тестовий полігон з НДІ астрономії, аби потім адаптувати її до електроживлення головного та північного корпусів. Завдяки цьому Каразінський університет не лише почав економити енергоресурси, але й виробляти їх самостійно під час суворих воєнних випробувань та забезпечувати собі енергонезалежність.*

– **Чи задовольняє сонячна станція енергопотребу інституту, зокрема й науки?**

– *Забуважу, сонячні панелі використовують не тепло від Сонця, а сонячне світло. Для ефективної роботи соняч-*

Програми енергоощадження

ної батареї важлива інтенсивність випромінювання. Тобто, важлива не тільки кількість сонячних променів, які потрапляють на батарею, а загалом кількість сонячних днів регіону. Зрозуміло, сонячні панелі – привілеї літа, ефективніші в період з початку літа до середини осені. Саме з червня до жовтня 2023 року електростанція забезпечувала наші потреби на 100%. У літній час НДІ астрономії повністю живився від Сонця! За весь час роботи СЕС у 2023 році вироблено 6,28 мВт*годин електроенергії, що еквівалентно запобіганню викидів 5.26 тон двоокису вуглецю CO2 у земну атмосферу.

(Демонструючи графік річної продуктивності, пан директор дістав мобільний телефон зі встановленою спеціальною програмою контролю, так би мовити, керував сонцем з кишені. На графіку синіми стовпчиками показано кількість виробленої енергії за місяцями від 6 (червень) до 12 (грудень), а червоними стовпчиками – кількість спожитої енергії відповідно).

– Як бачите, у зимовий період, у похмуру погоду панелі виробляють менше світла ніж зазвичай. Тому продуктивність сонячних панелей суттєво знизилася, подекуди у 6–8 разів. Крім цього, взимку

не дуже сприятливий кут нахилу сонячних панелей до напрямку освітлення, оскільки сонце опускається нижче, це впливає на їхню продуктивність. Позаяк, навіть взимку є важливі переваги, оскільки СЕС має енергоаккумуляційні властивості. Ми сміливо можемо під час блекаутів продовжувати свою наукову роботу, обладнання та комп'ютери працюватимуть безперебійно.

– Що ж засвідчив досвід з сонячним парком, варто йти далі в цьому напрямку?

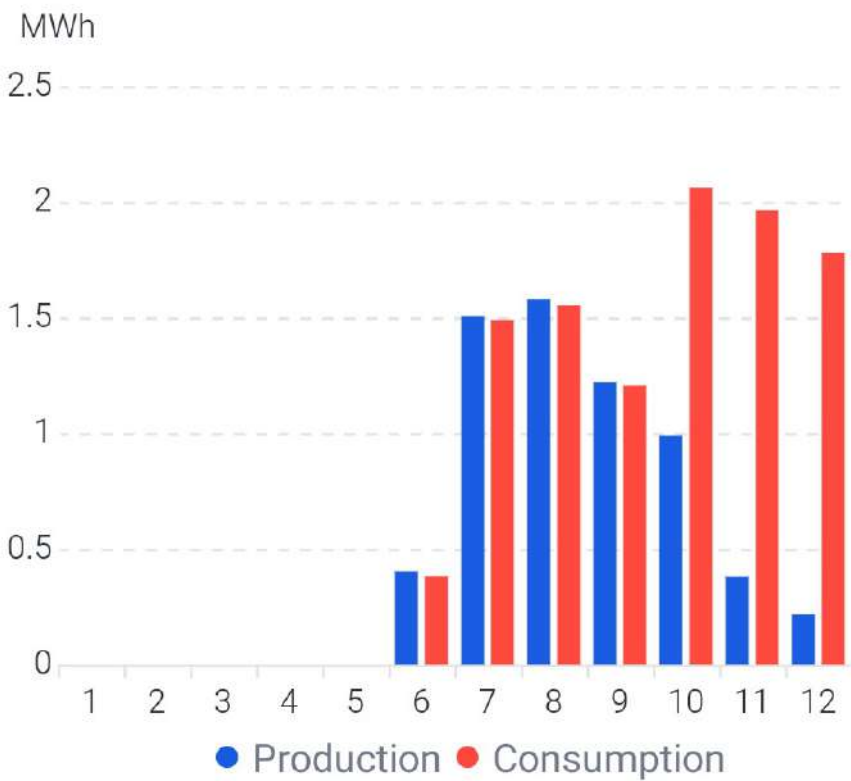
– Обов'язково! Сонячні електростанції дозволяють заощаджувати гроші за електроенергію, вони безпечні та мають резервне електроживлення. Обговорюючи з нашими господарчими службами всі переваги, ми дійшли висновку й запланували найближчим часом, що університет залучить природні ресурси й для підтримки безперебійної роботи системи опалення приміщень. Тобто завдяки сонячній електричній системі газові котли університету будуть також енергонезалежними, і взимку попри вимкнення електрики стабільно забезпечуватимуть тепло в приміщення.

Annual Production

6.28MWh

Annual Consumption

10.42MWh

CO₂ Prevention
5.26т

Вироблення та споживання СЕС НДІА 2023

Програми енергоощадження

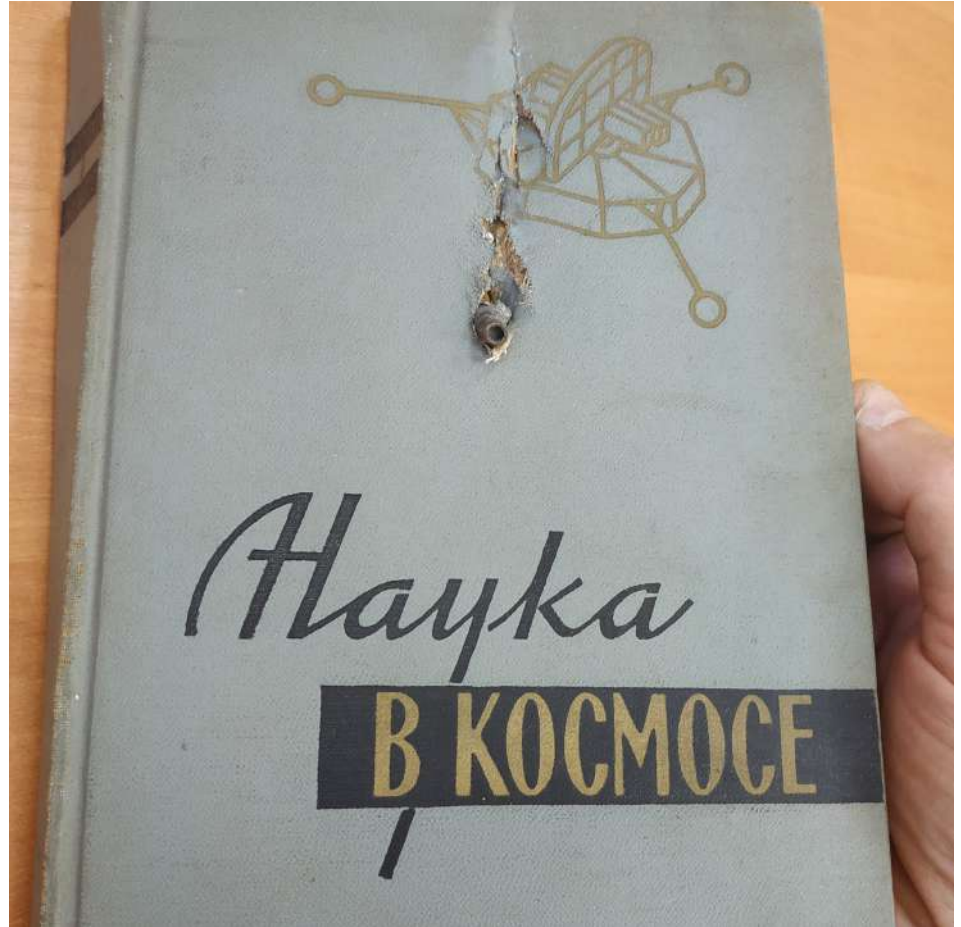
НАУКА ЗДАТНА «ЗУПИНЯТИ» КУЛІ

– **Пане Владиме, перейдімо до другого блоку інтерв'ю. Який стан науки під час війни?**

– Попри воєнні реалії ми працюємо за двома напрямками: бюджетним, це конкурсні програми Міністерства освіти та науки (наразі виконуємо 6 таких програм) та позабюджетним, передусім продовжуємо контракти з дослідницькою лабораторією армії США за програмами «Розрахунок розподілу кругової поляризації від окремих сфероподібних частинок мікронних розмірів» та «Поляриметрія як інструмент дослідження поверхонь» під пильним оком професора Юрія Шкуратова.

– **Що вціліло на Чугуївській спостережній станції? Які наслідки війни та стратегічне бачення, як розвиватися?**

– Звісно, ми маємо великі проблеми, тому що частина наших можливостей була втрачена через окупацію, руйнування та грабунок Чугуївської спостережної станції. Окупація станції російськими загарбниками «засліпила» університетську астрономію, зруйнувавши науково-дослідну інфраструктуру, що побудована та модернізована декількома поколіннями фахівців астрономів. Перед харківськими астрономами постали завдання відновлення функціонування станції, тому підтримка освітянської та наукової спільноти на національному та міжнародному рівні є критично необхідною в ці важкі часи. Частина обладнання вдалося зберегти та перевезти в місто. Ледве вцілів найбільший купол, його посікло уламками від прильотів. На щастя, найбільший скарб станції, телескоп, дивом зберігся. Інструмент наразі законсервований. Оптика залишилася, але вся електроніка й система приймання випромінювання відсутні. Астрономом без телескопа не астроном, тому відновлюємо експериментальну базу. Допоки немає своєї, працюємо з партнерами в Україні та за її межами, деякі наші наукові працівники понині за кордоном. Тобто ми використовуємо можливості коле

у спільних проектах, використовуючи їхні прилади та експериментальні дані. Наразі працюємо з американськими, польськими, грузинськими, італійськими, французькими вченими. Але стратегічне бачення – відновлювати своє. Що залишив ворог нам у спадок? Маємо невелику експозицію в музеї астрономії з артефактів, зібраних після російських окупантів. Серед іншого – книги з астрономії, у яких застряла ворожа куля (мал. Куля в книзі 1.jpg та/або Куля в книзі 1 велике розділення.jpg та/або Куля в книзі 2.jpg). Наразі ситуація на базі астрономів невтішна, адже територія станції ще не розмінована, відсутні комунікації, світло, вода тощо. У планах університету відновлення станції впродовж 2024 року. Керівництво планує спрямувати необхідні ресурси на відновлення позаміських територій університету, не лише Чугуївської спостережної станції, а й бази географів, біологів та інших. В Україні такі проекти з відновлення вже проводять. Нещодавно наша ректорка Тетяна Кагановська

зустрічалася з колегами Івано-Франківського університету, які шукають підтримки польських вчених для відновлення обсерваторії в Карпатах. Значу, у нас, на Чугуївщині, краді астрономічні умови для спостереження! Стосовно Чугуївської спостережної станції та зв'язку з місцевою територією, у служби головного інженера є амбітна ідея (ї вже з'ясувалися потрібні параметри) – заживлення позаміської території ще однією подібною сонячною електростанцією. Це вкрай важливо для позаміських територій, для області в цілому, де відсутній доступ до широким мереж. Така стратегія спрямована на швидку заміну залежності від російської нафти та газу на відновлювані джерела енергії.

Зелена енергетика допоможе у відновленні країни після війни...

Тему досліджувала
Ліна ТИМАРСЬКА.

Ексклюзивне інтерв'ю

ДЕКАН ЕКОНОМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ, ДОЦЕНТ ВІТАЛІЙ ДЯЧЕК: «ЛЮДИ. ІНФРАСТРУКТУРА. ЕКОНОМІКА – ТРИ ОСНОВИ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ»

Економічний факультет сьогодні є спадкоємцем славетних університетських традицій, де успішно розвиваються відомі в Україні й у світі наукові школи, досвід класичної економічної освіти поєднується з інноваційними технологіями навчання, існують можливості отримання диплома університету-партнера з Євросоюзу за програмою «подвійних» дипломів. У 2023 році очолив економічний факультет Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна його випускник, наразі успішний науковець, доцент Віталій Васильович ДЯЧЕК. Декан економічного факультету вперше дає нам інтерв'ю і наголошує, що просвітництво та компетентність – сьогодні теж зброя. Віталій ДЯЧЕК:

– Економічний факультет – це не тільки академічна наука. Економічна теорія виступає базисом для підготовки фахівців з таких спеціальностей, як-от: фінанси, маркетинг, підприємництво, облік та аудит, менеджмент. Вища освіта покликана дати фундаментальні, системні знання в певній сфері. На економічному факультеті студенти вивчають системно економіку та процеси в ній. Від макроекономічного рівня, процеси на рівні країни, до мікрорівня –

рівня підприємства. У той час, коли на курсах бухгалтерського обліку вас зможуть навчити правильно вести облік, використовуючи певні інструменти, ви не зможете здобути цілісні знання про закономірності та механізми діяльності підприємств, які знаходять відображення в обліку, опанувати вміння дослідити стан підприємства та обґрунтувати своє рішення. Економіка набагато ширша за закони попиту та пропозиції, тут знаходять своє місце закони як математики, так і психології, навіть фізики. Уже найближчим часом це можна буде побачити в наших нових курсах та програмах.

– Чи є на факультеті родинки професійної підготовки майбутніх фахівців?

– Факультет має поважний вік, але ми постійно оновлюємо свої підходи до викладання і, звісно, освітні програми мають певні конкурентні переваги. Активно застосовуємо імітаційну практику та віртуальні екскурсії на виробничі підприємства, що дозволяють здобувачам зануритись у реальне професійне середовище. Гейміфікація, кейси, Kahoot та Learning Apps дозволяють «прокачати» не тільки профе-

сійні навички, а й soft skills. Є викладачі, які акредитовані PFE та GENESIS та інтегрують нові курси в навчальний процес. Особлива структура програм навчання, коли основні професійні дисципліни викладають протягом цілого навчального року. Це, так зване «Slow Learning», що дає змогу сформувати в майбутніх спеціалістів відповідний образ мислення, набуті стійких знань та у безстресовій формі прищепити навички професійної діяльності. Більшість науково-педагогічного колективу факультету мають практичний досвід роботи на підприємствах (банках, страхових компаніях, ІТ-компаніях, виробничих підприємствах тощо). Поєднуючи власний досвід з педагогічною майстерністю виховуємо професіоналів, які готові адаптуватися до змін та вести підприємства до успіху. Ми готові дослухатися до наших стейкхолдерів та випускників щодо удосконалення наших наявних освітніх програм та розробки нових.

– Пане Віталію, поділіться досвідом вашого шляху до науки, деканства?

– Поступ до науки розпочався з першого курсу Каразінського університету. На мене справило хороше враження,

Ексклюзивне інтерв'ю

коли завідувач кафедри, професор читає лекції першокурсникам. Вважаю, це чудовою практикою та прикладом для натхнення. Студентам нічого не зрозуміло, завідувачу теж нелегко. Але моя вчителька й наставниця Семеняк Інна Володимирівна змогла показати нам зміст нашої майбутньої професії та можливості розвитку.

Згодом, у магістратурі, коли я вже працював під її керівництвом і виконував певні дослідження, я остаточно переконався в тому, що зробив правильний вибір. Скажу так: вона наполягала на тому, щоб я паралельно працював на підприємстві в реальному секторі економіки. Це, знову ж таки, додало мені певних конкурентних переваг у подальшому науковому житті. Далі була аспірантура, захист дисертації, робота на різних посадах в університеті та

прикладному секторі. Посада декана – це можливість бути вдячним університету та університетській спільноті за знання та науковий досвід, які я здобув саме тут. Для мене бути деканом – це сіяти добрі зерна в серцях наших студентів, продовжувати ті принципи та життєві установки, які я отримав у Каразінському за час кар'єрного зростання.

– Пане Віталію, яким є університет у вашому житті?

– Для мене Каразінський наче рідний дім. Тут я здобув освіту, потім навчався в аспірантурі. Університет – одне з перших місць мого працевлаштування. Більшість друзів та близьких також асоціюються з Каразінським університетом. Місце роботи та відпочинок для душі. Тут можна ділитися своїми

знаннями та навчатися в студентів. Університет допомагає лишатися молодим, у студентських роках, та завжди мудро приймати різні виклики, що додає життя. Каразінський – це місце сили та мого внутрішнього зростання. Йдемо у новий 220 рік славетної історії університету, сповнені надії та віри, але водночас не без раціонального бачення. Зважуємо на терезах компетентні ідеї, інноваційні рішення, думки, як ми будемо відновлювати нашу країну в час та після війни. Бажаю рідному університету залишатися вірним традиціям та бути лідером суспільного розвитку економіки України. Адже саме дієва економіка, інфраструктура та люди – основи до відновлення України.

Спілкувалася Ліна ТИМАРСЬКА.

І професор був першокурсником!

ЛІКАР-ХІРУРГ, ПРОФЕСОР ДЕНИС ОКЛЕЙ: «З УСІХ СКАРБІВ ЗНАННЯ НАЙЦІННІШЕ, ТОМУ ЩО ВОНО НЕ МОЖЕ БУТИ НІ ВКРАДЕНИМ, НІ ЗАГУБЛЕНИМ, АНІ ЗНИЩЕНИМ».

Вітаємо зі здобуттям вченого звання професора кафедри хірургічних хвороб пана Дениса Оклея. Бажаємо й надалі досягати бажаних результатів на своєму шляху!

– Пане Денисе, як розпочався для вас 2022 рік, після 24 лютого, і як за цей час змінила вас війна?

– Мабуть, кожного українця війна змінила кардинально. З жовтня 2021 року я виконував обов'язки декана медичного факультету. Після повномасштабного вторгнення росії в Україну в лютому 2022 року для мене, як і для керівництва університету, основним завданням було збереження колективу та продовження освітнього процесу. З перших днів війни я продовжував працювати в університеті, активно брав участь в організації евакуації наших студентів та викладачів, адже це найголовніше та найцінніше для нас – збереження людського життя й майбутнього нашої країни.

– Основні виклики, з якими ви зіштовхнулися? Як воно: бути водночас і лікарем, і науковцем, чи складно поєднувати такі різні сфери?

– Війна вносить свої корективи в наше життя. Медицина, як і інші галузі переходять на «військові рейки». Лікарі всіх спеціальностей усе більше надають допомогу не тільки цивільному населенню, яке живе в постійному стресі, і від цього збільшується кількість ускладнень, але й військовим, які проходять реабілітацію й відновлення після важких поранень. І медична наука наразі спрямована на розробку нових методів лікування, удосконалення та оптимізацію наявних, спрямованих на покращення результатів лікування поранень як військових, так і цивільного населення.

Люди мобілізують усі свої сили, адаптуються до нових реалій життя, і час показав, що ми українці дуже витримані, сильні та незламні. Викладачі нашого факультету знаходили можливості продовжувати навчання студентів, знаходили шляхи, аби працювати під час тривалих відключень світла, тепла, зв'язку та інтернету.

– Головні здобутки за минулий рік, чи все вдалося реалізувати, що планувалося?

– Ще до війни я познайомився з унікальною людиною, віце-президентом НАН України, генерал-майором медичної служби, академіком Ігорем Анатолійовичем Луріним. До речі, він є єдиним академіком серед генералів, і єдиним генералом серед академіків. З перших

днів початку повномасштабної війни Ігор Анатолійович запропонував об'єднати зусилля в написанні та оформленні публікацій у відомих світових журналах про важкі та неординарні випадки поранень у наших військових, про організацію екстреної медичної допомоги в умовах бойових дій. Науковим результатом нашої сумісної роботи стало написання та публікація п'яти наукових статей у різних міжнародних журналах, що індексуються наукометричною базою Scopus у співавторстві з військовими медиками Національного військово-медичного клінічного центру «Головний військовий клінічний госпіталь» Міністерства оборони України. Після наших перших публікацій у журналі «World Journal of Surgery» було створено навіть спеціальну рубрику, присвячену хірургічній допомозі під час

І професор був першокурсником!

бойових дій в Україні.

Найбільшим моїм досягненням було здобуття вченого звання професора. Користуючись нагодою, хочу висловити слова вдячності керівництву університету, вченому секретарю за проведення організаційної роботи для отримання цієї високої нагороди та всій нашій великій каразінській родині за всебічну допомогу, сприяння та підтримку, за надану можливість розвиватися та самовдосконалюватися.

– Чи можете поставити діагноз українському суспільству?

– Цікаве питання, але я не вважаю наше суспільство хворим, яке потребує встановлення якогось спільного діагнозу. При цьому, можу однозначно стверджувати, що після повномасштабного вторгнення росії в Україну наша нація яскраво продемонструвала спільні риси, які можна назвати симптомокомплексом СНН – «сміливі, незламні та нескорені». І це дуже позитивні симптоми, які свідчать про наше напрочуд здорове суспільство.

– Кілька слів про захист дисертації: якій темі була присвячена, скільки часу їй було відведено, як, коли відбувся захист, хто опоненти?

– Довгий час я співпрацюю з судинними хірургами інституту загальної та невідкладної хірургії імені В. Т. Зайцева, тому тема моєї докторської дисертації була присвячена проблемі хірургічного лікування гострого тромбозу глибоких вен нижніх кінцівок. Загалом на збір та оброблення клінічного матеріалу, проведення експерименту та впровадження його результатів, а також на написання та оформлення роботи пішло вісім років плідної праці. Але це неможливо було б втілити в життя без всебічної допомоги, сприяння на всіх етапах виконання дисертаційної роботи мого наукового керівника, мого вчителя та наставника, директора інституту, академіка Валерія Володимировича Бойка. Офіційними опонентами були доктор медичних наук, завідувач кафедри комбустіології, реконструктивної та пластичної хі-

рургії Харківської медичної академії післядипломної освіти, професор Олійник Григорій Анатолійович, доктор медичних наук, директор університетської клініки Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, професор Черняк Віктор Анатолійович, а також доктор медичних наук, завідувач кафедри хірургії № 1 Української медичної стоматологічної академії, професор Ляховський Віталій Іванович. Захист відбувся три роки тому, у лютому 2020 року. Пам'ятаю, що дискусія науковців на обговоренні дисертації була дуже жвавою та цікавою, і не тільки через гостру актуальність теми, а ще й тому, що це було перше офлайн засідання вченої спеціалізованої ради після довгої перерви через карантинні обмеження через пандемію ковіду. Але коли згадуєш усі ці яскраві моменти життя, то здається, це було так давно, начебто в іншій реальності, оскільки після війни життя поділилося навпіл. А ось зовсім нещодавно двома російськими ракетами був майже повністю зруйнований Park Hotel на вулиці Шевченка, у якому зупинявся один із моїх опонентів з Києва. До речі, готель тоді йому дуже сподобався своїм затишком та автентичністю. Наразі проводять оцінку руйнацій і збір коштів для відновлення цього готелю.

– Улюблений вислів, мудрість, на яку опираєтеся?

– Одним з найулюбленіших висловів для мене є: «З усіх скарбів знання найцінніше, тому що воно не може бути ні вкраденим, ні загубленим, ані знищеним». З цим девізом я йду по життю сам (постійно навчаюся, самовдосконалююся, підвищую кваліфікацію і розвиваюся як науковець), привчаю до цього своїх дітей та студентів, яких навчаю.

– Поради студентам-медикам, що дійсно наразі важливо?

– Професія лікаря дуже складна, насамперед через те, що це робота з людьми. Обравши цю стежку, студент навчається шість років, потім проходить інтернатуру зі спеціальності, і, здавалося б, усе, можна працювати. Але, щоб бути хорошим фахівцем, потрібно весь

час продовжувати своє навчання, бути в темі всіх сучасних методів обстеження, лікування, постійно самовдосконалюватися й впевнено йти до своїх цілей. Враховуючи наше сьогоднішнє, умови, у яких ми зараз живемо, особливу увагу слід приділяти питанням надання першої медичної допомоги в умовах війни, бо це наразі є одним з пріоритетних питань. Спілкуючись зі студентами, бачу дуже розумних, розсудливих юнаків та дівчат з палкими поглядами та великим бажанням навчитися цієї нелегкої професії. Розумію, що майбутнє здоров'я нашої нації в надійних руках. Я бажаю всім майбутнім колегам не зупинятися у своєму навчанні, тоді можна підкорити недосяжні вершини, подолати будь-які перешкоди, що безумовно необхідні для досягнення успіху! *Per aspera ad astra!*

– Плани та перспективи?

– Думаю, що всі українці зараз живуть надією на найскорішу перемогу – це найголовніше й найочікуваніше бажання всіх нас. І кожен з нас на своєму місці може та повинен наближати нашу перемогу. Найважче нашим захисникам на «нулі». Ми повинні пам'ятати про це й допомагати всім, чим тільки можна, адже маленької допомоги не існує. Нашим колективом ми регулярно проводимо збори коштів, медикаментів на потреби військових, до чого закликаю й наших шановних читачів. Наблизимо нашу перемогу разом! Планів на майбутнє дуже багато. Життя продовжується, й продовжує розвиватися медична наука. Мене тішить той факт, що на нашу кафедру приходять молоді вчені. Я зараз призначений науковим керівником аспіранта, з яким ми запланували тему дисертаційної роботи й активно проводимо дослідну роботу. Також у планах нашого медичного факультету продовжити активно розвивати післядипломну освіту лікарів, бо, як я казав раніше, щоб бути висококваліфікованим спеціалістом, потрібно постійно навчатися нового.

Користуючись нагодою, запрошую колег до нас на курси удосконалення та спеціалізації.

Випускники – наша гордість!

ВИПУСКНИЦЯ ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ХНУ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА ВАРВАРА КАБАРГІНА: «НАШІЙ КРАЇНІ ПОТРІБНІ МОЛОДІ, АМБІТНІ ФАХІВЦІ, ЯКІ ПРАГНУТЬ І ГОТОВІ ПРАЦЮВАТИ ТА ЗМІНЮВАТИ НАШУ ДЕРЖАВУ НА КРАЩЕ»

У сучасному світі, коли конкуренція на ринку праці стає все більшою, а вимоги до фахівців надзвичайно високі, вища освіта стає ключовим етапом у професійному становленні. Магістратура, безумовно, виступає невіддільною частиною цього шляху до успіху, дозволяючи студентам вдосконалити свої знання та розвинути професійні навички.

Серед тих, хто обрав цей важливий етап власного навчання, особливе місце займає Варвара КАБАРГІНА, випускниця магістратури історичного факультету, яка успішно пройшла свою студентську подорож, заповнену вивченням минулого, та тепер готова розповісти нам про свої враження, виклики та плани на майбутнє.

– Які спогади зі студентських років у Каразінському університеті найбільше залишаться в пам'яті?

– Неоціненна можливість відвідувати пари в офлайн-форматі, відчувати цю університетську атмосферу, спілкуватися наживо із викладачами, обідати в «Бункері», відвідувати виставки в ЄрміловЦентрі.

– Якими трьома словами ви охарактеризували б свою студентську подорож?

– Моя подорож була науковою, творчою, незабутньою!

– Як вам вдалося зберігати баланс між навчанням та особистим життям протягом студентських років?

– Важливо навчитися розставляти пріоритети, планувати свій час і не забувати відпочивати, бо студентські роки неможливо потім відтворити.

– Які виклики ви зустрічали на шляху до отримання магістерського ступеня? Як ви їх подолали?

– Найскладнішим викликом, мабуть, для кожного студента у 2022/2023 навчальному році стали масові блекауты, коли ми намагалися піймати мобільний інтернет у різних точках, щоб скласти іспит або зв'язатися із викладачем. Однак це частина нашої історії, і мені дійсно пощастило, що на моєму факультеті лояльні та дуже добрі викладачі. Вони завжди йшли на зустріч і разом із нами, студентами, шукали шляхи до розв'язання цих проблем.

– Які навички чи знання, отримані в університеті, ви вважаєте найбільш корисними для свого подальшого професійного розвитку?

– Зібраність, концентрація уваги, відповідальність – мої навички, які я розвинула в університеті. Також, звичайно, робота у великій команді, де кожен є частинкою важливого процесу.

– Які професійні цілі ви маєте після завершення магістратури? Як вона вас підготувала до досягнення цих цілей?

– Моїми професійними цілями завжди було знайти свій шлях у сфері науки або культури. На мою думку, сьогодні особливо актуально тримати освітній фронт. Нашій країні потрібні молоді, амбітні фахівці, які прагнуть і готові працювати та змінювати нашу державу на краще.

– Що б ви відзначили як своє найбільш важливе відкриття чи висновок, зроблений під час навчання?

– Університет – це найкращий час,

проведений з однодумцями, місце, де я зустріла так багато «своїх людей», де я могла бути собою, де кожен день ставав відкриттям чогось нового, яскравого, мого.

– Які поради ви дали б майбутнім студентам магістратури в Каразінському університеті для успішного навчання та досягнення цілей?

– Я б порадила не боятися, не впускати у свою думу страх та паніку, не втрачати можливості, а пробувати, помілятися, знову знаходити щось для себе, отримувати досвід, адже університет сприяє твоєму професійному та особистісному розвитку.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

Випускники – наша гордість!

ФІЗИКИНЯ ЛЮБОВ ПАЩЕНКО: «МРІЇ ПОТРЕБУЮТЬ ДІЙ!»

Продовжуємо ділитися досягненнями каразінських випускників, які попри війну успішно продовжують підкорювати вершини науки, отримувати нові знання, набувати експертності в обраних галузях. Любов Пашенко минулого року закінчила магістратуру та вступила до аспірантури фізичного факультету. Про її успіхи газета писала мало не щороку, адже дівчина отримувала під час навчання багато відзнак, передусім диплом Президії НАН України за перемогу в конкурсі студентських наукових робіт, Премію Національної академії наук України для студентів закладів вищої освіти за вивчення явищ переносу електричної та теплової енергії у квантових надпровідних системах різної структури тощо. Любов ПАЩЕНКО:

– Ще зі шкільних років у мене завжди був вибір між математикою та фізикою. З плином часу я все ж таки зупинилась на фізиці. Для цього обрала Каразінський фізичний факультет, спеціальність 104 – «Фізика та астрономія». Коли постав вибір між кафедрами, то обрала напрям саме фізики низьких температур, бо це мені було ближче та цікавіше. Мені дуже подобалося студентське насичене життя. Я була співавтором циклу робіт під загальною назвою «Процеси переносу заряду, маси і тепла в новітніх залізо-вмісних матеріалах полі функціонального призначення», у яких досліджено дифузійні процеси, а також температурні залежності в інтервалі 4,2–300 К теплового та електричного опору в зразках системи Fe – Ni і Fe – Se, отриманих нетрадиційними методами, зокрема електроконсолідацією. Саме за цикл цих робіт у 2023 році я стала лауреатом премії Національної академії наук України для студентів закладів вищої освіти.

Разом з робочою групою викладачів фізичного факультету працювала над випуском навчально-методичних посібників для студентів нашого факультету:

«Локалізація та мезоскопічні ефекти у металах при низьких температурах», «Піннінг та динаміка вихорів у надпровідниках». У 20 років першим місцем роботи для мене став рідний Каразінський університет. Розпочала свою трудову діяльність в університеті з навчального центру соціально-виховної та позаосвітньої діяльності управління якості освіти. Деякий час працювала фахівчицею з діяльності професійних спілок у первинній профспілковій організації студентів, аспірантів і докторантів ХНУ імені В. Н. Каразіна. Та вже з вересня 2021 року влаштувалася лаборанткою (зараз інженерка I категорії) кафедри фізики низьких температур фізичного факультету, а також співробітницею деканату фізичного факультету. Для мене завжди Каразінський був чимось неймовірним та захопливим: від будівлі до книг у залі бібліотеки на вулиці Університетській.

Колись це було мрією, зараз це – реальність та моє життя. Завдяки моїм викладачам, тим, хто допомагав та підтримував, навчав та вірив у мене, зрозуміла, що все це моє, те, що шукала. Я полюбила сферу наукової діяльності та доволі успішно в ній працюю. Обираючи адміністративну роботу, можу сказати, що поєдную всі свої навички та вміння, що набула за часи роботи в позаосвітній та профспілковій діяльності. Розвиток лідерських якостей, методика оброблення та подання інформації, робота з різноманітною університетською документацією, проходження навчання, участь у тренінгах та семінарах – усе це сформувало базу навичок, які успішно впроваджую у своїй роботі. Я хочу та можу цим займатись і не жалкую про свій вибір.

– Що найбільше подобається у вашій справі?

Випускники – наша гордість!

– По-перше, колектив працівників – це люди, які завжди будуть поруч та підтримають. Зі студентами, хоч з ними й не завжди легко співпрацювати, але завжди можна дізнатись нові погляди на якість прості речі. По-друге, матеріальна й технічна база, що надає безліч можливостей для розвитку як особистісних, так і професійних якостей. По-третє, тематика моєї наукової роботи, зокрема зараз активно проводимо роботу в галузі дослідження процесів переносу заряду, маси й тепла в новітніх матеріалах.

– Як освіта допомагає у вашій діяльності?

– Ще з бакалаврського рівня сферою моїх наукових інтересів стали композиційні матеріали, зокрема вивчення їхніх теплофізичних властивостей. Тож наразі я можу брати участь у науковій роботі кафедри й показувати досить хороші результати. Освіта завжди була, є й буде тим необхідним у житті людини, що дає їй змогу відкрити в собі щось нове, дізнатися про все, навіть більше.

– Пригадайте улюблені предмети, викладачів, хто вас підтримував?

– Улюблені предмети виділити складно, оскільки, коли займаєшся відповідною тематикою, то всі предмети є потрібними й ти частково виокремлюєш собі улюблені та цікаві теми з кожного.

– Насамперед мене дуже підтримують мої батьки, надають емоційну та духовну складову для впевненості у своїх силах і в собі в цілому. За своїм професійним спрямуванням отримую велику підтримку від адміністрації факультету: декана, професора **ВОВКА** Руслана Володимировича та його заступників **РОХМІСТРОВА** Дмитра Володимировича та **СКЛЯРА** Вячеслава Вячеславовича, від колег з кафедри. З науковою складовою діяльності мені допомагає науковий керівник **КИСЛИЦЯ** Максим Валерійович, вдячна йому за надійне плече.

– Яких істин навчила війна?

– Війна навчила всіх нас бути сильнішими та впевненішими в собі та у своїх силах. Вона принесла з собою труднощі у всіх сферах життя. Це й не дивно, оскільки все почало супроводжуватися відчуттями болю, десть ненависті, незрозуміння. Але водночас я навчилася знаходити сили, щоб долати всі перешкоди, йти вперед, допомагати й підтримувати рідних, друзів, наш універ-

ситет наскільки я здатна. Увесь цей час була й залишаюся у Харкові поруч з сім'єю та з університетською родиною також. Потрібно було адаптуватися до реалій та подій. Кожного дня, навіть кожної хвилини, могли бути зміни щодо спрямування роботи: необхідно вигадувати компромісні варіації для комунікації із працівниками, студентами; убезпечити себе максимально та допомогти в цьому іншим. Як на мене, бути студентом під час війни дуже складно. Важко розпочати працювати більш сконцентровано, не завжди вдається мотивувати себе, щоб приділяти навчання достатню кількість часу. Але не треба опускати руки, потрібно знаходити в собі сили та йти далі. Якщо ви переможете самі себе в боротьбі за свої знання, за право мати гідну освіту, то й наші воїни, які зараз борються за свободу нашої країни, також переможуть. Ми для них сила та опора, віра у світле майбутнє, яке будують та будуватимуть найкращі студенти, найкращого закладу освіти – Каразінського університету. Вірте в себе, у свої сили та ніколи не здавайтесь. Мрії потребують дій!

Слизова **МАНЖОС**, студентка.

Випускники – наша гордість!

ВИПУСКНИЦЯ ЕКОНОМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ХНУ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА ГАННА КРАВЕЦЬ: «НЕМАЄ НИЧОГО НЕМОЖЛИВОГО, ЯКЩО ЦЬОГО ЗАХОЧЕТЕ ТА ПОСТУПОВО БУДЕТЕ ЙТИ ДО МЕТИ!»

Магістратура – це етап вищої освіти, який надає студентам можливість поглибити свої знання та здобути спеціалізовану освіту в конкретній галузі. Вона є логічним продовженням бакалаврської освіти та відкриває широкі можливості для професійного розвитку. Магістратура дозволяє студентам не лише поглибити знання в обраній галузі, але й спрямовувати свої дослідження в конкретних напрямках, що цікавлять їх найбільше.

Сьогодні я маю честь поспілкуватися з талановитою випускницею магістратури економічного факультету Каразінського університету Ганною КРАВЕЦЬ. Ганна успішно завершила своє навчання та готується до нового етапу свого життя та кар'єри. Пропоную дізнатися більше про її студентський досвід та враження від навчання в університеті.

– Які спогади зі студентських років у Каразінському залишаться в пам'яті?

– Найяскравіші спогади, які в мене залишаться, це, звісно, від заходів, які спочатку організовував університет для нас: посвята в першокурсники, випуск магістрів, «Альма Матер», – так і від заходів, які я згодом разом з командою студентської ради створювала для університету: Тиждень першокурсника, День святого Валентина, вечірки, Stand-Up Science тощо.

– Як би ви описали свою студентську подорож у трьох словах?

– Цікаво, непередбачувано, динамічно.

– Як вам вдавалося зберігати баланс між навчанням та особистим життям протягом студентських років?

– Зі збереженням балансу були проблеми впродовж усього навчання й лише на

останньому семестрі 6 курсу вдалося розв'язати цю проблему завдяки створенню плану дій на семестр з чітко розписаними завданнями та часом їх виконання й відпочинку.

– Які виклики ви зустрічали на шляху до здобуття магістерського ступеня? Як ви їх подолали?

– Найбільшою проблемою було інтегрувати роботу в навчання та знаходити сили виконувати домашні завдання після робочого дня. Допомогло правильне виставлення пріоритетів і чітке виокремлення часу на те чи інші завдання.

– Які навички чи знання, отримані в університеті, ви вважаєте найбільш корисними для свого подальшого професійного розвитку?

– Насамперед це комунікабельність, наполегливість, уважність до деталей, Excel, прокачані навички пошуку інформації, особливо на сайтах державних органів, організація заходів, вміння формулювати думку та логічно мислити.

– Які професійні цілі ви маєте після завершення магістратури? Як вона вас підготувала до досягнення цих цілей?

– Наразі я тільки в процесі формування подальшого професійного шляху та визначення для себе правильних напрямів дії. Вважаю, що магістратура дала мені ті самі soft та hard skills, які можна інтегрувати в майбутньому в будь-яку професію, яку я оберу.

– Що б ви відзначили як своє найбільше важливе відкриття чи висновок, зроблений під час навчання?

– Найголовніше, що я закріпила в магістратурі, це здатність до самонав-

чання. Також перевірила на практиці теорію, що немає нічого неможливого, якщо цього захочете та поступово будете йти до мети. Я переконана, що це допоможе мені в досягненні успіху в майбутньому в будь-якому напрямі.

– Які поради ви дали б майбутнім студентам магістратури в Каразінському університеті, щоб успішно пройти навчання та досягти своїх цілей?

– Найголовніша порада, яку я довго не приймала, але яка вплинула найбільше на отриманий результат, – це банальне планування та відсутність відкладання справ на останній день дедлайну. Як виявилось, відсутність відпочинку дуже сильно впливає на психічний стан, і єдине, що залишається – це планувати, щоб не зійти з розуму.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

Кращий випускник 2023 року!

ГЕОГРАФІНЯ ГАННА КАРАЙЧЕНЦЕВА: «ПРОЖИВАЄМО НЕЛЕГКИЙ ДОСВІД, ШВИДКО ДОРΟΣЛШАЄМО ТА ГОТОВІ БРАТИ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА СВОЄ МАЙБУТНЄ!»

Головною й завершальною подією напередодні 2024 року був урочистий випуск магістрів, що відбувся на чолі з ректоркою Тетяною Кагановською, за участю керівництва університету, деканів факультетів, директорів інститутів і випускників. Серед кращих випускників, нагороджених пам'ятними медалями за відмінне навчання, – Ганна Карайченцева, випускниця факультету геології, географії, рекреації і туризму. Газета вже публікувала дописи про найкращу студентку Ганну Карайченцеву з нагоди отримання нагород від міського голови Ігоря Терехова, про її численні досягнення в навчанні, зокрема й про стипендію Президента України! Нагадаємо, Ганна займалася активною науковою та суспільною діяльністю протягом навчання. Постійно брала участь у роботі Дискусійного клубу студентів та аспірантів, неодноразово брала участь у науково-практичних конференціях та семінарах, була учасницею багатьох конкурсів студентських наукових робіт, має публікації, зокрема у фахових виданнях. Була стипендіаткою Фонду Конрада Аденауера для студентів східноукраїнських університетів 2020/2021 навчального року. Наразі дівчина працює фахівчицею центру позаосвітньої діяльності та планує продовжити навчання в університеті вже як аспірантка.

– Ганно, розкажи про свою наукову роботу в стінах Каразінського?

– Тематика досліджень, якими займаюсь, пов'язана із демографічними, соціальними, гендерними питаннями, економічними та просторовими аспектами розвитку України; вивчаю та досліджую під керівництвом Катерини Сегіди, доктора географічних наук, доцента та професора кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства. Довгий час була чинним експертом Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти,

брала участь у роботі студентського самоврядування, з листопада 2019 року була головою профспілкової організації студентів факультету геології, географії, рекреації і туризму. Декілька років працювала в Каразінському й сподіваюся, що наші взаємини з університетом будуть довготривалими надалі.

– Як проходило навчання у воєнний час?

– Бути студентом під час війни складно, бо важче концентруватися, важче приділяти увагу навчанню, мотивувати себе й зберігати жагу до знань. Усе це через значну кількість проблем, із якими всі стикнулися вперше... І я не виняток. Через вимкнення світла багато наукових завдань переноситься за графіком, руйнуються всі плани. Але ми, студенти, розуміємо, що порівняно з хлопцями на передовій, на лінії вогню, наші незручності не привід опускати руки. Студент під час війни має бути життєстійким, як ніколи! Хочу сказати студентам зі свого досвіду, як би складно не було, не втрачайте бажан-

ня отримувати нові знання й досвід, бо ми живемо в такий час, коли не знаємо, що саме знадобиться завтра. Будьте людяними, небайдужими, будуйте плани, бо майбутнє нашої країни в наших руках!

– Ганно, які твої враження від того, що ти отримала довгоочікуваний диплом магістра?

– Радію, що всі мої досягнення, напрацювання отримали втілення в Каразінському. Хочу сказати, що протягом всього мого навчання величезну підтримку надавали працівники кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства, на якій я навчалась. Це і освітня, і інформативна, і організаційна, і консультативна підтримка. Кожного разу, коли зверталася про допомогу чи підтримку, отримувала й досі отримую відгук. З моменту мого вступу до університету моїми мотиваторами та натхненниками є мій науковий керівник Катерина Юріївна Сегіда, професор кафедри, доктор географічних наук, Катерина Кравченко, доцент кафедри,

Кращий випускник 2023 року!

кандидат географічних наук та інші викладачі кафедри. Їхня наукова й громадська діяльність дуже мені імпонують ще з першого курсу, надихають і дають бажання не зупинятися на досягнутих результатах. Звісно, стипендія Президента України свого часу вплинула на плани та життя й не дала зробити зупинку.

– Розкажи про плани надалі та погляд у майбутнє?

– Якщо чесно, то хочу трохи відпочити, бо останні пів року були дуже насиченими: багато роботи, навчання. Це дуже напружено й емоційно. Трохи відпочинку та відновлення не завадить,

бо за минулий рік назбирала стільки книжок, на яких не вистачало часу – хочу все перечитати. Але я продовжую працювати в університеті, тільки тепер приділяю більше часу обов'язкам, бо потрібно працювати, багато працювати задля післявоєнного відновлення. Усе потрібно буде відновлювати та відбудовувати. Це, на мою думку, має бути пріоритетом для всіх українців. Також чудово було б взяти участь у проєкті або створити щось, що буде корисним для суспільства та для мене особисто. Загалом я готова до будь-яких змін, які можуть статися в моєму житті, навіть, якщо вони будуть дуже неочікувані, готова брати відповідальність за своє майбутнє.

– У день народження альма-матер хочу привітати всіх випускників, викладачів і працівників факультетів і навчально-наукових інститутів, адміністрацію та подякувати ректорці Тетяні Євгеніївні за створену в університеті дружню та творчу атмосферу, підтримку ініціатив студентів і за відкритість до спілкування, готовність допомогти. Хочу висловити подяку всім захисникам і захисницям за те, що маємо можливість святкувати цей день, приходити до рідного університету, навчатися, працювати, дихати, формувати сучасну й майбутню Україну!

Текст: Ліна ТИМАРСЬКА.

Шануємо імена

ПШОВ ІЗ ЖИТТЯ ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ НАУКИ І ТЕХНІКИ, ГЕНЕРАЛЬНИЙ ДИРЕКТОР ННЦ ХФТІ, АКАДЕМІК МИКОЛА ШУЛЬГА: УНІВЕРСИТЕТ СПІВЧУВАЄ

З глибоким сумом повідомляємо, що 23 січня на 77-му році життя зупинилося серце завідувача кафедри фізики ядра та високих енергій імені О. І. Ахієзера ННІ «Фізико-технічний факультет», академіка НАН України, генерального директора ННЦ «Харківський фізико-технічний інститут», професора Миколи Шульги.

Спільнота науковців й освітян втратила відомого вченого, талановитого викладача та славетного вчителя багатьох випускників ННІ «Фізико-технічний факультет». Його життя тісно пов'язане з Каразінським університетом, у якому він навчався та працював.

У науковому доробку Миколи Федоровича низка відкриттів і досліджень у галузі фізики високих енергій, зокрема теорії когерентного гальмівного випромінювання електронів та позитронів ультрарелятивістської енергії в кристалах.

За ініціативою та безпосередньої участі Миколи Федоровича було поставлено

низку критичних експериментів з перевірки прогнозованих ефектів на прискорювачах CERN (Швейцарія), SLAC (США), MAMI та S-DALINAS (Німеччина), а також у ННЦ «Харківський фізико-технічний інститут». Микола Федорович започаткував у Харкові загальноміський науковий семінар «Су-

часні проблеми фізики», що проводився на базі ННІ «Фізико-технічний факультет».

Висловлюємо щирі співчуття рідним і близьким Миколи Федоровича, розділяємо гіркоту втрати. Світла пам'ять про нього назавжди залишиться в серцях усіх, хто його знав.

Шануємо імена

ВИПУСКНИКА СОЦІОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ОЛЕКСАНДРА ЧАБАНА НАГОРОДЖЕНО ЗНАКОМ ПОШАНИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ «ЗА ЗАСЛУГИ ПЕРЕД ХАРКІВЩИНОЮ» (ПОСМЕРТНО)

За героїзм при виконанні службових бойових завдань щодо захисту незалежності та суверенітету України, за відданість військовій присязі та українському народові, особисту мужність і відвагу під час оборони Харкова та Харківської області від російських окупаційних військ знаком пошани Харківської обласної ради «За заслуги перед Харківщиною» відзначено Олександра Чабана (посмертно). Рішення прийнято згідно з розпорядженням голови Харківської обласної ради від 6 грудня 2023 року. Олександр Чабан народився у 1987 році, з відзнакою закінчив соціологічний факультет Каразінського університету за спеціальністю «Політологія». Він був найкращим студентом курсу і під час навчання став головою Студентського наукового товариства. Олександр був добровольцем, ветераном АТО. З початку повномасштабного вторгнення він повернувся на фронт у

лавах 92-ї бригади. Олександр був командиром протитанкового взводу, разом зі своїми побратимами приймав перші бої на Харківщині. На початку війни Олександр організував навчання бійців щодо ефективного застосування ПТРК Javelin.

Олександр Чабан загинув у бою 20 липня 2022 року на Харківщині біля села Гракове, прикриваючи собою побратима.

На заході Харківської обласної ради була присутня мати Олександра – Чабан Олена Семенівна, яка отримала відзнаку.

Також на заході знаком пошани Харківської обласної ради «За заслуги перед Харківщиною» (посмертно) нагороджено випускника Харківського медичного університету – Владислава Титаренка.

Мати полеглого героя зазначила: «Наші діти зробили все, що змогли. Просимо вас усіх: пересічних громадян, чиновників – довести цю справу до кінця, допомогти здобути перемогу. Тільки після перемоги ми зможемо помститися й покарати тих, хто вкрав у нас наше майбутнє. Тепер ми захищаємо не тільки землю, де лежать наші батьки, а й землю, де лежать наші діти».

Каразінський університет висловлює щирі співчуття родинам полеглих воїнів. Ми пишаємося нашими гідними випускниками й назавжди закарбуємо їхні історії. Це непоправні втрати, які ми вимушені переживати.

Слава українським Героям! Вічна пам'ять тим, хто віддав найвищу ціну за незалежність України.

Текст: Юлія БАГЛИК.

